Debrecen, 1931. XXXV. évfolyam 162. szám. Csütörtök, július 23.

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 3 P negyedévre 9 P
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet

HAJDUFÖLD

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal 41.
Szerkesztőség: 3-48 — (éjjel 8-37) Nyomda 3-47

Ma féláru jegynap olvasóinknak a Vigszinházban

A gloár nemzete

Egész Középeurópa lakossága figyeli feszülten azokat a tanácskozásokat, amelyek Berlinből indultak, Párisban folytatódtak, ma Londonban folynak és ki tudja, hol és miképpen érnek véget. A német birodalom pénzügyi válság sorvasztó lázában senyved, Magyarország is kénytelen meghozni a maga védelmi intézkedéseit előre nem látható események kiparirozására. Ausztriára csak a minap csapott reá a financiális államcsőd kisértetes árnya; millió és millió tagja a kulturemberiségnek tekint rettegve a holnap elé és ekkor a Müvelt Nyugat annyi méltatlan áhitattal körülvett „nagy nemzete", a francia tébolyult gyülölettel, ádáz gonoszsággal, megkótyagosodott cézári göggel nyujtja, fokozza, sulyosbitja a kinpad gyötrelmeit, amelyen fél Európa lakossága szenved.

Ilyenkor elhiszi az ember, hogy Jorga és Bratianu népe közel rokon Briand és Laval nációjával. Ugyanaz az embertelen irgalmatlanság és kéjelgő káröröm a nemesebb ellenfél bukásán, ugyanaz a rövidlátás, konok rosszindulat, a hiéna és dögkeselyü undok mohósága a sebesült, vérző *ember* fölött, — mintha csak a Balkán söpredékét, az oláhot látnók.

Ha most a franciákban felülkerekedne egy pillanatra a gall fórumokról annyi képmutatással hirdetett humanizmus, ha egy percre megnyitná előttük a következmények szörnyü perspektiváját egy józan sugallat, a maguk végzetén fordithatnának talán. Mert az életerős, számban, energiában folyton fejlődő germánság önérzetes lelkében mind rettenetesbb orkán viharos elkeseredését sürítik a megaláztatások. Jaj lesz a degenerált francia népnek, ha ez a harag egyszer lesujt és százmillió német bosszuja zudul a „világ fővárosára". A történelem emberfölötti gépezetének roppant kerekeit nem fordithatja meg sem Laval, sem Briand gyönge keze, sem egy pusztuló, egészséges gyarapodásra immár képtelenné aggott náció hiusága és önzése. Németország számolni fog és akkor bizonyára nem a Bismarck ötmilliárdos sarcának szerény mértékével fizetnek majd a franciák, hanem a „jóvátételi" esztendők minden zsarolásának, szipolyozásának, hatalmaskodásának és gazságának kamatos kamataival.

Akik annyi indokolatlan imádattal esüngenek a gloár nemzetén, most megtanulhatják: a primitiv szellemü, egoista, a nagy vizen tul, más világban élő amerikaiban is több az emberi szolidaritás, a lelki kultura, sőt még politikai előrelátás is, mint a harmadik köztársaság demokrata uraiban.

Amerikában él még a Washington hagyománya, mig a francia republika képviselői ugy járnak el Európa nemzetei ellen, mint ahogy Fouché, Collot d'Herbois és a többi hirhedt konvent-biztos képviselték honfitársaik hekatombái fölött szádista vérszomjusággal a „nagy forradalom" elveit.

Bizunk benne, hogy az angolszász nemzetek és Mussolini államférfiui erélye sarokbaszoritják a francia Shylockot, és nem vetik oda Középeurópát a szovjet-felforgatás prédájává. A franciák pedig, bármennyire megalázza is ez a *gloár* nagyzolását, előbb-utóbb lemondani kényszerülnek a jóvátételek csillagászati numerusairól, náluk és szövetségeseiknél sokkal nemesebb, müveltebb, tisztább és egészségesebb, *valóban* dicsőséges nemzetek rabszolgasorban tartásáról és megszünik az a beteg és szégyenteljes állapot, hogy a fehér faj fölött annak legsilányabb és legméltatlanabb képviselői, a francia—cseh—oláh, egymáshoz mindenképpen méltó érdekszövetség hatalmaskodhassék.

A kormány egy héttel meghosszabbitotta a bankforgalom korlátozására életbeléptetett átmeneti időt

Julius 30-án jár le a gazdasági és hitelélet rendjének megóvása végett kibocsátott ujabb kormányrendelet hatálya

Budapest, julius 22.

A gazdasági és hitelélet rendjének megóvása végett kibocsátott kormányrendeletek hatálya julius 23-án lejárnak. Minthogy azok a körülmények, amelyek ezeknek a rendeleteknek kibocsátását szükségessé tették, még ma is fennállanak, szükségesnek látszott, hogy a kormány a gazdasági hitelélet rendjének megóvása tárgyában kibocsátott és célravezetőnek bizonyult rendelkezések hatályát egy héttel meghosszabbitsa. A kormány a pénzintézetek és a nagyközönség megértő és a nehéz gazdasági viszonyokhoz méltó magatartása következtében bizalommal néz a meghosszabbitott átmeneti időknek és gazdaságiq életünk zavartalan lebonyolitása elé annál is inkább, mert már maguk a rendeletek, de azonfelül a kormánynak azok az intézkedései, amelyekkel a rendeletekben kapott felhatalmazás alapján a korlátozásokat felmerült esetekben enyhitette, kellő lehetőséget es alkalmat biztositottak a továbbiakban is arra, hogy minden komoly gazdasági érdek méltányos kielégitést nyerhessen.

A bank szünnapok következtében szükségessé vált intézkedések hatályának meghosszabbitásáról kiadott 4300—1931. M. E. sz. rendelet a következőképen hangzik:

A kormány rendelete

A miniszérium a 4100—1931. ME. sz. és a 4200—1931. ME. sz. rendeletben szabályozott átmeneti intézkedések hatályát 1931 évi julius 30. napjáig bezáróan meghosszabbitja. Ennél fogva a 4100—1931. ME. sz. rendelet 1. szakaszában e szakasznak 1. és 3. bekezdésében meghatározott koriátozás az 1931 évi julius 30. napjáig bezáróan áll fenn. A 4100—1931 ME. sz. rendelet 7. szakaszának 2. bekezdésében meghatározott fizetéseket és átutalásokat 1931 évi julius 31-ig lehet elhalasztani. A 4200—1931. ME. sz. rendelet 1. szakaszának 1. és 2. bekezdésében foglalt rendelkezések az 1931 évi julius 17. napja előtt kiállitott és 1931 évi julius 30. napjáig bezáróan lejárt, vagy lejáró váltókereskedelmi utalványokra és közraktári jegyekre az óvási határidőnek az 4200—1931 ME. sz. rendelet 2. szakaszában meghatározott meghosszabbitása. az 1931 évi julius 30. napjáig bezárólag lejárt, vagy lejáró váltókra, kereskedelmi utalványokra és közraktári jegyekre. végül a 4200—1931 ME. sz. rendelet 1. szakaszának 3. bekezdésében foglalt rendelkezések az 1931 évi jul. 17. napja előtt kiállitott azokra a csekkekre vonatkoznak, melyek bemutatási határideje 1931 évi julius 17. és 31. napja közé esik, tekintet nélkül arra, hogy a kibocsátó számlakövetelése mikor keletkezett. A jelen rendelet következtében a nem peres eljárás kiegészitése tárgyában kibocsátott 27824—1931 sz. rendelet hatálya is az 1931 évi julius 30. napjáig bezárólag meghosszabbodik.

2. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Budapest, 1931 julius 22. napján.

Gróf Bethlen István sk.,
m. kir. miniszterelnök.

A Nemzeti Bank döntése a valuta forgalom lebonyolitásáról

Budapest, julius 22.

A Magyar Nemzeti Bank a 4100—1931 ME. sz. kormányrendelet 7. szakasza alapján a külföldi fizetési eszközökben való forgalom lebonyolításával a Pénzintézeti Központot, a m. kir. Postatakarékpénztárat, valamint a Pénzintézeti Központot 1. és 2. Ku-

16 oldalas lap ara 10 fillér

riájába tartozó közvetkező pénzintézeteket bizta meg:

Angol Magyar Bank Rt., Belvárosi Takarékpénztár Rt., Budapest Székesfőváros Községi Takarékpénztár Rt., Hazai Bank Rt., Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Rt., Kisbirtokos Országos Földhitelintézet, Magyar Általános Hitelbank Magyar Általános Takarékpénztár Rt., Magyar Csehipar Bank Rt., Magyar Forgalmi Bank, Magyar Földhitel Intézet Magyar Földhitel Intézetek Országos Szövetsége, Magyar Jelzálog Hitelbank, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, Magyar Olasz Bank Rt., Magyar Országos Központi Takarékpénztár, az 1898 évi 23. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet, Pesti Első Takarékpénztár Egyesület Pesti Magy. Kereskedelmi Bank, Wiener Banverein magyarországi fiókja.

Ezek az intézetek a Magyar Nemzeti Bank részére vásárolhatnak külföldi fizetési eszközöket és a Magyar Nemzeti Banknál történő felülbirálás végett át vehetnek külföldi fizetési eszközöknek általuk történő eladásra irányuló igénybejelentéseket, az utasforgalomban a felsorolt pénzintézetek utlevél és vasuti menetjegyekkel történő feliegyzése mellett személyenként 250 pengő erejéig adhatnak el külföldi pénznemeket.

A KÉPVISELŐHAZ TISZTIKAR-VÁLASZTÓ ÜLÉSE

Almásy László lett a Ház elnöke, alelnökök Czettler Jenő és Puky Endre

A képviselők lelkesen ünnepelték a parlamentben megjelent óceánrepülőket

Budapest, julius 22.

A képviselőház tisztikarválasztó ülését *Apponyi* Albert gróf korelnök nyitotta meg. Bejelentette, hogy az ülés vezető korjegyzője Apponyi György gróf.

A mandátumok igazolása

Ezután a mandátumok igazolásáról szóló jelentéseket terjesztették fel.

Herczeg Béla olvasta fel az első osztály jelentését, a negyedik osztály mandátumairól. Átvizsgáltak 60 megbizólevelet, valamennyit rendben találták.

Mihályfi Vilmos a második osztály jelentését ismertette az első osztály mandátumairól. Bleyer Jakab megbizólevelét a b) osztályba sorozták, mert ellenmondások vannak benne. Az eléjük került 59 mandátum közül a többi 58-at igazolták. Nagy derültséget keltett az előadónak az a jelentése, hogy Bethlen István gróf mandátumát meg sem vizsgálták, mert Bethlen a megbizólevél helyett tévedésből egy pótképviselő megbizólevelét nyujtotta be.

Rakovszky Tibor, a harmadik osztály előadója a második osztály által benyujtott megbizólevelekről tett jelentést, 57 képviselő 59 megbizólevelet nyujtott be. — Ezek közül Fráter Jenő mandátuma a b) jegyzékbe került, mert a választás időpontja tévesen van feltüntetve és ugyancsak a b) osztályba került Brogly József mandátuma, mert törlések vannak benne.

Hüsitő italok

készitésénél gondoljon cégünkre, ahol az összes szörpöket és pedig **citrom-, narancs- és málnaszörpöt** a legjobb minőségben és a legolcsóbban lehet beszerezni. Állandóan frissitésü **ásványvizek.**

Kontsek Géza
k. r. t.

Váry Albert a negyedik osztály jelentését ismertette a harmadik osztály mandátumairól. Itt 59 képviselő 61 mandátumot nyujtott be és valamennyit rendben találták.

Apponyi korelnök ezután enunciálta, hogy 238 mandátumot kifogástalannak találtak, hármat pedig kifogásoltak, de ezek tulajdonosai is gyakorolhatják jogaikat.

Az elnökválasztás

Ezután a tisztikar választását bonyolitottk le. A szavazás lezárása után a korelnök enunciálta, hogy leadtak összesen 188 szavazatot. Ebből 173 Almássy Lászlóra esett, 15 szavazólap üres volt. A korelnök Almássy László képviselőt a képviselőház megválasztott elnökének nyilvánitja.

Az alelnökök

Ezután az alelnökök megválasztása következett. A szavazatok összeszámlálása után a korelnök bejelenti, higy 153 szavazatot kapott *Puky* Endre, 157-et *Czettler* Jenő, 11-et *Farkas* István, 5-öt *Hegymegi Kiss* Pál és egyet *Peyer* Károly. A korelnök ezek alapján Puky Endrét és Czettler Jenőt a képviselőház megválasztott alelnökeinek nyilvánitotta.

A jegyzők és a háznagy

A jegyzői szavazás eredménye a következő: Brandt Vilmos 152, Esztergályos János 141, Frey Vilmos 163, Héjj Imre 154, Patacsy Dénes 149, Petrovics György 162 szavazatot kapott.

Háznagynak egyhangulag Karafiáth Jenőt választották meg.

Apponyi Albert gróf ezután bejelentette, hogy a korelnök és a korjegyzők működése véget ért. Hálaját nyilvánitotta a Ház tagjainak ideiglenes elnöki munkájával szemben tanusitott támogatásért és köszönetet mondott a korjegyzőknek. Apponyi Albert gróf elhagyta az elnöki elnöki széket. A képviselők lelkesen megéljenezték és megtapsolták.

Almásy házelnök székfoglaló beszéde

Néhány percnyi szünet után *Almásy* László elnök diszmagyarban, mellén az I. osztályu magyar érdemkereszttel, amelyet ma kapott meg, a megválasztott jegyzők kiséretében bevonult az ülésterembe és elfoglalta az elnöki széket.

— Az ülést ujra megnyitom — jelenti ki *Almásy* László elnök. — A képviselőház, mint a törvényhozásnak alkotmányos tényezője, amely senki másnak, mint egyedul a nemzetnek felelős, ujra megkezdi törvényalkotó munkásságát. E munkásságnak a gyakorlásában jogok és kötelességek szempontjából a képviselők egyenlők; felelősség tekintetében sincsen köztük különbség a nemzettel szemben, amely fokozott várakozással tekint a Ház működése elé, mert a területében, anyagi és kulturális értékeiben és létében veszélyeztetett megcsonkult ország sorsának jobbrafordulását igen természetesen elsősorban a legelső alkotmányos tényezőtől, a törvényhozástól reménységgel várja.

— Balsorsunkban önbizalomra, kitartásra, a szenvedéseket türő lélekre és nem csüggedő akaraterőre van szükségünk. Annak az itéletnek revizióját szolgálatában, amely rólunk nélkülünk határozva, országunkat balsorsba döntötte és a nemzetnek a létért folytatott nehéz küzdelmében az állam fenköltlelkü fejével az élén, első és vezető a nemzet törvényhozása, — bár tagjait különböző elvek és világnézetek választják el egymástól, — de összeköti őket az országnak és a népnek mindenek felett álló érdeke, a nagy közérdek, melynek lelkiismeretes, minden egyéni érdektől ment szellemi és anyagi erőnknek teljes megfeszitésével való szolgálása legfőbb kötelességünk.

— Vezessék ezek az irányelvek tanácskozásainkat. Legyen e Ház működése a nehéz helyzetben levő ország érdekében minél gazdagabb és hasznosabb igazi és maradandó sikerekben.

Végül hálaját fejezte ki az elnök megválasztatásáért és köszönetet mondott gróf Apponyi Albert korelnöknek és munkatársainak. (Éljenzés és taps.)

Az óceánrepülők ünneplése

A diplomáciai páholyban időközben megjelentek a magyar óceánrepülők: *Endresz* György és *Magyar* Sándor. Velük volt *Szalay* Emil és *Endresz* Györgyné.

Almássy elnök a következőket mondta:

— Körünkbe érkezett az óceánrepülés két magyar hőse...

A képviselőház tagjai ekkor mind felállnak helyükről és lelkes éljenzésben és percekig tartó tapsban törnek ki.

Endresz György és Magyar Sándor is felállnak helyükről és meghajolva köszönik meg a tapsot és az éljenzést.

— Ezer veszély között, — folytatja Almásy elnök — a Mindenható különös kegye által védelmezve érték el kitüzött céljukat. Az ő sikerük előttünk nemcsak nagyszerü teljesitménye a magyar nemzeti erőnek, de egyszersmind ugy tünik fel nekünk, mintha reménytkeltő kedvező jelensége volna annak a nyilatkozatnak, amely az Északamerikai Egyesült Államok elnökének ajkáról hangzott el Európa népei felé és bennünk sorsunk jobbrafordulása iránt bizalmat fakaszt. A hős magyar repülők sikere nemzetünké is és az egész világra szól.

— Ugy van, ugy van! — kiáltoztak a képviselők.

— Szolgáljon az ő teljesitményük a nemzet önmaga iránti bizalmának erősitésére, buzditson bennünket szenvedéseink közötti nehéz helyzetünkben kitartásra, erkölcsi és anyagi erőnknek egyesitésére.

— A légjáró gépük felirása és az általuk elért eredmény hirdesse a magyar igazságot és például szolgáljon arra, hogy a munka, tudás, erős akarat és kitartás legyőz minden akadályt nemcsak a földön, de a légben is.

Almássy elnöknek ezt az üdvözlő beszédét hosszantartó élienzés és taps fogadta.

A Ház munkarendje

Az elnök ezután a Ház munkarendjére vonatkozólag tett inditványt. Javasolta, hogy kétnaponként a Ház négy órát tanácskozzon, interpellációkat pedig szerdán és szombaton lehessen előterjeszteni.

Farkas István az elnök inditványával szemben kijelenti, hogy az interpellációkra megállapitandó napok közül az egyik nap teljesen tárgytalan, mert szombaton a Ház nem szokott ülést tartani. Inditványozza, hogy a képviselőház szerdán és pénteken tartson interpellációs napot.

Farkas Tibor helyesli Farkas István inditványát és csatlakozik ahhoz.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Az országgyülés gyakorlata azt mutatta, hogy soha senki nem esett el az interpelláció jogától, éppen ezért inditványozza, hogy a képviselőház tartsa meg továbbra is a szerdai napot interpellációs napnak, de tartsa meg a szombatot is, hogy olyankor, amikor szombaton ülés van, legyen módjuk a képviselőknek interpellációjuk előterjesztésére.

Az elnök inditványának azt a részét, ahol Farkas István ellenindítvánnyal állott elő, szavazásra teszi fel a kérdést. A többség az elnöki inditványt fogadja el.

Az elnök több adminisztrativ bejelentés után napirendi inditványt tesz, amely szerint a képviselőház legközelebbi ülését csütörtök délelőtt tiz órakor tartsa. A Ház elfogadta a napirendi inditványt és ezzel az ülés egy órakor véget ért.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol

A V·I·G·S·Z·I·N·H·Á·Z·B·A·N

Előadások 7 és 9 órakor.

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1 személyrészére

a Vigszinház mozgó julius 23-i bármely előadására.

Csütörtök, jul. 23-án.

este 9 órai kezdettel,

Dalrevü szkeccs

keretében személyesen fellépnek MEDGYASZAY VILMA, SOMOGYI NUSI, LAURISIN LAJOS a m. kir. operaház tagja, KÖPECI BOÓC LAJOS a studió rendezője, MATÁNY ANTAL a Nemzeti Szinház tagja, LAURISIN MIKLÓS zongorművész.

Ragyogó est! Dal, zene, tánc.

Mérsékelt helyárak: 80 f.-tól 2.20-ig.

Féláron

nézhetik meg

olvasóink

a jegyszelvény beváltása ellenében.

Előadások 7 és 9 órakor.

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1 személyrészére

a Vigszinház mozgó julius 23-i bármely előadására.

A 7 órás előadások a Vigszinházban, a 9 órás előadások kedvező idő esetén a Kert moziban tartatnak meg.

(Egyebekről ajánlatos még délelőtt gondoskodni.)

MEGEGYEZÉS JÖTT LÉTRE A LONDONI KONFERENCIÁN

Az angol, amerikai és a francia bankok három hónappal meghosszabbitják a Németországnak nyujtott hiteleket

A bonyolultabb kérdések megoldását későbbi konferenciára halasztják – Mára várják a tárgyalások befejezését

London, julius 22.

A hét-hatalom konferenciájának szerdán délelőtt tiz órára kitüzött teljes ülése a legnagyobb bizonytalanság és feszültség légkörében ült össze. Azzal mindenki tisztában volt, hogy a londoni konferencia teljes sikere egyesegyedül a francia kormány magatartásától függ. Biztató jel alig akad, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy a franciák engedékenyebb magatartást tanusitsanak s a delegátusok körében igy azután a legtöbben egyre sötétebbnek látták a helyzetet.

A teljes ülés megnyitása előtt Anglia és az Egyesült Államok kormányelnöke másfélórás bizalmas tanácskozást tartottak. Simson amerikai államtitkár már feltünően korán, reggel fél kilenckor felkereste MacDonaldot Downingstreeti lakásában és együtt maradt vele egészen addig, amikor az óra már veszedelmesen közeledett a tiz felé és sürgősen át kellett menniök a Foreign Officeba.

Fordulat Németország javára a konferencián

A tegnapi teljes ülés megegyezést ért el a birodalmi bank lejárt 20 millió fontnyi hitelének megujitása és a Németországban levő kölcsönök stabilizálása tárgyában. A délutáni tanácskozások főként a hitel stabilizálási tervezet megalakitása körül forognak. Az amerikai központi bankot és más bankok részéről kiküldendő bizottság felállitását ajánlják, a mely a kormány javaslatait volna hivatott a gyakorlatban megvalósitani.

A német delegátusok azt ajánlották hogy a vezető bankok és különösen a nemzetközi gazdasági élet elismert szaktekintélyei minél előbb Berlinben vizsgálják meg a helyzetet annak megállapitására, hogy a londoni határozatok elegendők voltake a német hitelek stabilizálásához és ha az eddigi intézkedések nem mutatkoznának elegendőnek, akkor uj konferenció összehivását és a főbb problémák e hitelek biztositása jelenti.

Curtius német külügyminiszter tegnap este az olasz, ma délután pedig a francia delegátusokkal találkozik. E találkozás főcélja bizonyos politikai kérdések tisztázása. Valószinüleg még ma este megkezdődnek a tárgyalások a német delegátusok és a belga megbizottak között.

Megenyhült a pesszimista hangulat

London, julius 22.

A miniszterelnöki konferenciát illetően a délelőtti órákban felszinre jutott pesszimizmusra rácáfol az a minden oldalról hangoztatott megállapitás, hogy a megbeszélések az igazi együttmüködés szellemében folynak. Nem tartják kizártnak, hogy a konferencia hamarosan befejezi tevékenységét. Az összes találgatások megegyeznek abban, hogy jelenleg Németországban levő külföldi hitel stabilizálása a konferencia legsürgősebb feladata a bonyolultabb kérdések megoldását pedig későbbi konferenciára halasztanák. A hitelstabilizáció Stimson szerint nem kizárólagos amerikai terv, London épp ugy el fogodja azt, mint Washington.

Amerikai közök azt hiszik, hogy az a javaslat, amelyet a pénzügyminiszteri albizottság a konferencia elé terjesztett, a következő 3 legfontosabb inditványt tartalmazza:

Az első megegyezés Németország megsegitésére

London, julius 22.

Hivatalosan jelentik, hogy a pénzügyminiszerek albizottsága ma délután 4 órától 7.48 óráig tanácskozott és megegyezést ért el a konferencia holnapi teljes ülése elé jóváhagyás végett terjesztett javaslat tekintetében. Jól értesült sajtó körök ugy tudják, hogy az albizottság foglalkozott a Németországnak nyujtandó ujabb kölcsönökkel és tanácskozott a meglevő hitelek stabilizására vonatkozóan. Az angol, amerikai és francia jegybankok felszólitják majd Németországnak nyujtott 100 millió dollár hitel 3 hónapra való meghosszabbitására és a magánkankoktól is hitelmeghosszabbitásokat fognak kérni.

Nincsenek áthidalhatatlan ellentétek a francia és amerikai álláspont között

Az amerikai konferencia eredménye elé tulnyomórészt bizakodással tekintenek. Az amerikaiak és a franciák álláspontja között nincsenek áthidalhatatlan nehézségek. A washingtoni kormány haj adó esetleg ellenjavaslatokat is megfontolás tárgyává tenni, ha ezek a javaslatok lehetővé teszik Németország azonnali megsegitését. Az angol sajtó egyhangulag megallapitja, hogy a konferencia Németország pénzügyi megsegitésének módját a hitelstabilizációs müveletben látja, ami Franciaország aktiv közremüködése nélkül is elérhető.

Hoover elnök javaslatában azt a kivánságát fejezte ki, hogy valamennyi állam bankházai megállapodást létesitsenek, amely szerint minden országban fenntartják a jelenlegi hitelkereteket, Amerika ezenkivül a német adósági teher csökkentésén fáradozik, mert ezt helyesebbnek tartja, mint az adósságokat növelő ujabb kölcsönöket.

Növekednek a bizalmatlanság a német bankokkal

Berlin, julius 22.

A Wolff iroda értesülése szerint a fizető forgalomnak a jelenleg érvényben levő rendelete keretében való nyugodt és sima lebonyolitása és mindenek előtt az a tény, hogy az uj befizetések minden nap növekednek, az érdekelt köröknél arra a megfontolásra vezettek, hogy péntektől, julius 24-től kezdve további jelentős könnyitések léptessenek életbe a belföldi fizető forgalomba. A rendes pénzforgalom közeli visszaállitása érdekében szükségesnek tartják a mostani megkötések további lazitását. A helyzet kedvező megitélésére jellemző, hogy a akarékpénzáraknál az eddigi 20 márka helyett takarékbetéti számlánként 50 márka, a legsürgősebb esetekben még nagyobb összegek kifizetését akarják engedélyezni.

Hivatalos közlés a konferencia befejezéséről

London, julius 22.

A londoni miniszteri konferencia teljes ülését szerdán délelőtt 11 órakor berekesztette és a tanácskozásokról a következő közleményt adták ki:

A nemzetközi konferencia szerdai délelőtti ülésén megfontolás tárgyává tették a német pénzügyi helyzet stabilitása iránti bizalom helyreállitásának módjait, tervszerü nemzetközi kooperáció utján, a pénzügyminiszterek albizottsága elé terjesztett nyilatkozat alapján. A tárgyalások előre haladtak és bizonyos technikai kérdéseket a pénzügyminiszterek elé utaltak, akik ma délután fogják azokat megfontolás tárgyává tenni s holnap délelőtt a konferencia teljes ülése elé terjesztik az eredményt.

A tárgyalások hir szerint igen barátságos és szivélyes hangon folytak és főkép a Németországban kihelyezett idegen kölcsönök stabilizálása körül forogtak. Beavatott körök cáfolják az állitólagos nézeteltérések hirét. Minden esetre a tanácskozás során igen komoly és mélyrehatő felszólalások hangzottak el. Egyesek a jelenlegi válság alapokaival foglalkoztak és ezzel kapcsolatban célzásokat tettek arra, hogy az illető érdekelt kormányok erélyesebb intézkedéseket tehetnének, mint aminőket eddig foganatositottak.

VARRÓGÉP

JAVITÁS

SZAKSZERÜEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Piac-utca 79. szám.

A német birodalmi bank leszállitja az aranyfedezetet

Berlin, julius 22.

A birodalmi elnök ma a következő rendeletet bocsátotta ki:

1. A birodalmi bank élve a főtanácstól kapott felhatalmazással, leszállitja az aranyfedezetet. Ennek következtében a magánjegybankoknak is a maguk bankjegyeinek aranyfedezetét ugyanolyan arányban kell leszállitani, mint amilyen mértékben a birodalmi bank utoljára kiadott jelentés szerint aranyfedezetét leszállitotta. Ha a birodalmi bank legutóbbi kimutatásához képest felemeli aranyfedezetét, ugy a magánjegybankok kötelesek ennek a kimutatásnak megjelenése után legkésőbb 3 napon belül bankjegyeik aranyfedezetével a birodalmi bank uj fedezeti arányához alkalmazkodni.

2. Ez a rendelet 1931 julius 22-én lép életbe.

Ausztriában 11 százalékra emelték fel a kamatlábat

Bécs, julius 22.

Bécsi Távirati Iroda: A nemzetközi hitelpiacok helyzetére való tekintettel az Osztrák Nemzeti Bank elhatározta, hogy a váltó közraktári jegyek leszámitolási kamatlábát julius 23-án kezdődő értékkel 10 százalékra emeli fel, ennek megfelelően a kölcsönügyletek kamattételeit 10.5 és 11 százalékra emeli.

A keresztény gazdasági párt a törvényhozási szünet alatt tanácsadó- és ellenőrzőbizottságot állit a kormány mellé

A pártértekezlet érdekes döntése

Budapest, julius 22.

A keresztény gazdasági és szociálispárt szerdán délután a Házban Wolff Károly elnöklésével értekezletet tartott. Az elnök beszédében rámutatitt arra, hogy a kormány a pénzügyi és gazdasági helyzetről a törvényhozást még nem tájékoztatta s felkérte Ernszt Sándor népjóléti minisztert, hogy amennyiben szükségesnek látja, tájékoztassa a pártot a kormány terveiről. Gróf Eszterházy Móric megfontolandónak tartja, hogy az országgyülés két Házából kiküldenek bizottság alakittassék, amelyben gazdasági szakértők is résztvegyenek és ez a szerv véleményező és ellenőrző hatáskörrel támogassa a kormányt a parlamenti szünet alatt a gazdasági helyzet érdekében szükséges intézkedések megtételében.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter hangoztatta, hogy nem akar elébe vágni a miniszterelnök nyilatkozatának, amely értesülése szerint rövidesen elhangzik.

Gróf Hunyadi Ferenc és Buday Dezső felszólalása után az elnök kimondotta, hogy kivánatosnak tartja a párt olyan bizottság összeállitását, amelynek tagjai az országgyülés házából kerülnek ki és amely bizottság a törvényhozási szünet alatt mint tanácsadó, véleményező és ellenőrző szerv működik a kormány mellett. A helyzet komolyságára való tekintettel szükségesnek tartja a párt a nemzeti erők összefogását és követeli, hogy a kormány erélyes intézkedéseket tegyen abban az irányban, hogy a gazdasági rendelkezéseket mindenki egyformán megtartsa és azokat kijátszani ne lehessen. A határozatot a pártközi értekezlet egyhangulag elfogadta.

A soffőr barátságból felvett autójára az országuton egy bérest,

a szél lefujta a kalapját, utána kapott és az autóból kiborulva halálra zuzta magát a kövezeten

Kalocsa, julius 22.

Rideg János 37 éves béres Halomból Homokmégre igyekezett. Utközben utolérte egy autó s mivel nem volt utasa, a soffőr barátságból felvette és maga mellé ültette. A gyors iram következtében a szél lefujta a kalapot Rideg János fejéről. A béres olyan lendülettel kapott utána, hogy egyensulyát vesztve kibukott a kövezetre. A soffőr azonnal a kalocsai Szent Kereszt kórházba szállitotta a sulyosan sérült embert, aki a hordágyon, mig az ápolók az emeletre értek vele, agyvérzés következtében kiszenvedett.

Kirándulók figyelmébe!

Hajduszoboszlói fürdőzők találkozóhelye a

Hangya „Liliom" vendéglője

Hüvös kerthelyiség! Jégbehütött italok!

Kilünő házi koszt! Pártfogást kér Szabó Mihály

Wlassics Gyulát választották a felsőház elnökévé

Az ülésen elnöklő Széchenyi Bertalan gróf üdvözölte az óceánrepülőket

Budapest, julius 22.

A felsőház tegnapi ülésén egyhangulag jelölték ismét a legutóbbi tisztikart.

A korelnök elrendelte a szavazást, majd bejelentette, hogy a felsőház az országgyülés egész tartamára egyhangulag Wlassics Gyula bárót választotta meg elnöknek. Ugyanigy egyhangulag választották meg az alelnököket: Széchenyi Bertalan grófot és Beöthy Lászlót. Wlassics Gyula báró, az ujraválaszott elnök betegen fekszik, helyette Széchenyi Bertalan gróf foglalta el az elnöki széket és néhány szavas beszédet mondott. Maga és elnöktársai nevében megköszöni megválasztásukat, elismerését fejezi ki a korelnöknek, akit megéljeneznek, amikor elhagyja az elnöki emelvényt.

Ezután következik a háznagy és a nyolc jegyző megválasztása. Háznagy Rakovszky Endre, jegyzők pedig a következők lettek: Bethlen Pál gróf, Bezerédi István, Borbély György, Dáni Balázs, Joanovich Pál, Khuen-Héderváry Károly gróf, Kühne Lóránt és Latinovich Endre. A háznagy és a jegyzők megválasztása is egyhangu volt.

Ezután a felsőház bizottságait és bíróságait választották meg.

Szünet alatt érkeztek a képviselőházból a felsőházba az óceánrepülők.

Az elnök üdvözli az óceánrepülőket

Széchenyi Bertalan gróf az elnöki székből a következőképpen üdvözölte a dicsőséges magyar óceánrepülőket:

— A két bátor óceánrepülőnek körünkben való megjelenéséről épp most értesülve, felhasználom az alkalmat arra, hogy őket az elnöki székből örömmel üdvözöljem. (A felsőház tagjai élieneznek és felállva tapsolják a páholyban meghajló óceánrepülőket.) Hősies teljesitményük nemcsak a magyar aviatikának dicsősége, de aranylapja az egyetemes aviatika történetének is, amely által az egész müvelt világ figyelmét a maroknyi, megalázott, de élni akaró és az igazságért elszántan küzdeni is tudó magyarság felé irányitották. A magyar ügynek életük kockáztatásával tett kiváló szolgálatukért a Felsőház őszinte elismerését juttatom kifejezésre. (Nagy taps.)

Ezután a felsőház bizottságait alakitották meg, majd az elnök kellemes nyári üdülést kivánt a felsőház tagjainak és az ülést 1 óra 10 perckor bezárta.

A zalaegerszegi fogházban gyermeke született egy halálraitélt asszonynak

Zalaegerszeg, julius 22.

Mult év november 7-én a tapolcai járásban levő Sáska község erdejében Kalmár Gábor agyonlőtte Radenhoffer Mihály sáskai földmivest, mint később ikerült Radenhoffer feleségének felbujtására, akinek Kalmárral viszonya volt. A zalaegerszegi törvényszék április 9-én tárgyalta bünügyüket, akkor Radenhoffer Mihálynét kötéláltali halálra, Kalmár Gábort pedig életfogytiglani fegyházra itélte. A győri tábla elé került felebbezés folytán az ügy s a tábla az elitéltek elmeállapotának megvizsgálását rendelte el s ezért visszaszállitották őket a zalaegerszegi fogházba, ahol Radenhofferné egy leánygyermeknek adott életet. Miután az apa halála óta csak 8 és fél hónap telt el, az állami és egyházi anyakönyvbe Radenhoffer néven jegyezték be a gyermeket. Egyébként a vádlottak elmebeli állapotának megvizsgálását befejezték ugy, hogy összel kerül az érdemi tárgyalásra. Hir szerint megállapitották, hogy az elitéltek épelméjüek.

Előkészületek az augusztus 2-iki csata emlékünnepére

Debrecen város közönsége az idén is ünnepélyes keretek között rójja le kegyeletét az 1849. augusztus 2-iki debreceni csata hősi halottjainak emlékmüvénél. A városi tanács szerdai értekezletén dr. Kupinszky Sándor aljegyzőt bizta meg, hogy a város részéről rendezze meg a hagyományos hivatalos emlékünnepet a honvédtemetőben.

A tanácsi értekezleten felvetődött az a gondolat, hogy nem lehetne a jövőben mellőzni augusztus 2-ának a megünneplését, arra való tekintettel, hogy a hősöknek ugyis van törvénybe iktatott emléknapjuk. A tanácsi értekezlet azonban — nagyon helyesen — arra az álláspontra helyezkedett, hogy a magyar szabadságharc e kiemelkedő mozzanata nagyon is megérdemli azt, hogy az utódok külön ünnepséget szenteljenek neki.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Ujabb hőhullám Romániában

Bukarest, julius 22.

Tegnap Bukarestben ujabb hőkivül halálos áldozata is volt a hőségnek Rosner Jenő gyáros özvegye a hőségtől nyilt utcán összeesett és mire kórházba szállitották, meghalt. Krajovában és Ploestiben számos napszurás fordult elő.

Megmérgezte magát egy mániákus asszony

Bécs, julius 22.

Hofgasteinben Tauber Regina asszony, budapesti fürdővendég öngyilkosságot akart elkövetni és mérget vett be. A méreg hatása alatt kiáltozni kezdett s a szálloda személyzete által előhivott orvos még idejében közbeléphetett. Az illető nő tettét üldözési mániarohamában követte el.

Az első angol óceánrepülő elismerése a Justice for Hungary hőstettéről

London, julius 22.

Lindbergh óceánrepülése óta egyetlenegy repülőtény sem aratott még olyan osztatlan világsikert, mint Endresz és Magyar hőstette. A Justice for Hungary csodálatos repülése nagyobb propagandát, több, sokkal több és sokkal jelentékenyebb barátokat szerzett Magyarországnak és a magyar igazságnak, mint a sok-sok szó, amely a revizió érdekében eddig elhangzott.

Lindbergh, az Óceán legnagyszerűbb, legcsodálatosabb átrepülője, az első, aki Newyorkból Párisba repült egyhuzamban, tulajdonképpen nem az első, aki átrepülte az Atlanti Óceánt.

Ezerkilenczáztizennégy, junius 14-én igen mostoha körülmények között szállt fel, a mai gépekhez képest szinte primitiv monoplánjára két nagyszerű angol sportember: Arthur Whitten Brown „consulting engineer" és Mr. Alcac, az angol hadsereg őrnagya. Ujfundlandból startoltak és mintegy husz órai repülés után Irországban, Clifdenban szálltak földre. A nagyszerű repülőtény akkoriban még nem keltett olyan feltünést, mint ma, mert nem ismerték az átkelés igazi aviatikai és kulturális értékét. Bizonyos azonban, hogy Angliában igy is a legnagyobb méltánylásra talált. Mr. Brownt és Mr. Alcac-ot, nagyszerű rekordjuk után, Anglia uralkodója „Sir"-i rangra emelte és személy szerint is a legnagyobb megtiszteltetésben részesítette.

A két óceánrepülő „pioneer" közül az egyik: Alcac, mintegy két esztendővel ezelőt lezuhant repülőgépéről a La Manche-csatorna felett és a tengerben lelte halálát, a másik repülő: Sir Arthur Whiten Brown ma is él. Mindössze negyvenhat esztendős s Angliában, Swansea-ben lakik, ahol egy nagy elektromosvállalat legfőbb vezetője.

Sir Arthur Whitten Brown most nyiatkozott a magyar óceánrepülőkről és kifejezte csodálatát Endresz György és Magyar páratlan aviatikai hőstette felett.

Nemcsak azért fejezem ki teljes elismerésemet — mondotta — hogy az Amerika—Magyarország közötti gordosan kitervezett repülést briliáns sikerrel végrehajtották, hanem azért is, mert nagyszerű cselekedetüik elkövetésére a leghazafiasabb szempontok inspirálták őket.

Remélem, hogy az idő meg fogja hozni annak a célnak a megvalósulását, amelynek érdekében tervezték és hajtották végre repülésüket.

Endresz és Magyar a Magyar Nemzeti Szövetségben

Budapest, julius 22.

Endresz György és Magyar Sándor, valamint Szalay Emil amerikai barátaik és rokonaik kíséretében a Magyar Nemzeti Szövetségbe mentek, ahol őket Perényi Zsigmond báró, országos elnök fogadta és kalauzolta a szövetség trianoni kiállításához, amelyet meghatottan szemléltek végig.

Az olasz sajtó még mindig lelkes hangu cikkben foglalkozik a magyar óceánrepülők hőstettével

Róma, julius 22.

Az olasz sajtó még mindig élénken foglalkozik a magyar óceánrepüléssel s a lapok szép szavakkal méltatják Endresz és Magyar óceánrepülők tiszteletére rendezett budapesti ünnepségeket.

A *Popolo D'Italia*, a fascistapárt hivatalos lapja *„Igazságot Magyarországnak"* c. cikkében azt irja, hogy Endresz és Magyar repülők Amerikából Budapest kapujába való repülése fényes bizonyitéka a hősiességnek és a technikai tudásnak és egy nagy néphez méltó teljesitmény. Olaszország üdvözli a magyar repülők hősi cselekedetét és most osztozik a baráti magyar nemzet örömében. A két magyar hős halállal szembeszállva, egy nép jajkiáltását tárta az amerikai és európai népek elé, hogy harsogjon világgá ez a szózat: „Igazságot Magyarországnak."

Két u'abb üdvözlő távirat a „Justice for Hungary" sikeréhez

Budaest, julius 22.

Dr. Ripka Ferenc főpolgármester az óceánrepülőket Budapestre érkezésekor táviratban üdvözite lord Rothermerét, a Lord erre az üdvözletre a következőkben válaszolt:

Hálás köszönetemet fejezem ki táviratáért, amely mélyen megható engem. Gyönyörü fővárosuk történetien szellemének tanujelét adta akkor amikor a reá annyira nehezedő szomoru idők ellenére az óceánrepü és magyar rekorder hőseinek nagy érdemükhöz méltó fogadást tudott nyujtani. Én igen nagyrabecsülöm az Ön gondo'atát, amely kapcsolatba hoz ezzel Lord Rothermere.

Az amerikai Detroit polgármestere a következő táviratot intézte dr. Ripka Ferenc polgármesterhez:

Meleg jókivánságaimat küldöm a magyar repülőknek és barátomnak Prattinger Ferencnek, aki az óceánrepülést organizálta. Erre az üdvözlő táviratra dr. Ripka Ferenc főpolgármester a következőkben válaszolt:

Köszönet a meleg üdvözlésért, ne felejtsék el „Igazságot Magyarországnak" Ripka, Budapest főpolgármestere.

Budapest, julius 22.

Lord Rothermere, akinek Endresz és Magyar óceánrepülők megköszönték a 10 ezer dolláros jutalma, tegnap Baden Badenből a következő táviratot inézte a magyar óceánrepülőkhöz:

Sok köszönet az Önök sürgönyéért. Önök a világ csodálatát keltették Magyarország és saját személyük iránt. Kivánom, hogy sokáig éljenek és élvezzék a dicsőséget. Lord Rothermere.

LEIRASI
és SOKSZOROSITÁSI
munkák azonnal, csinosan és olcsón készülnek.
HURAY Iparkamara épü'et.
Verbőczy-u. 2. T.: 17-93

Vámuniót köt Belgium és Hollandia

Brüsszel, julius 22.

Amig a világ közvéleménye és figyelme a nagy német válsággal és a Hovero-tervvel van elfoglalva, azalatt két kis ország csendesen, de céltudatosan dolgozik egy fontos nemzetközi megegyezés létrehozásán. Arról van szó, hogy Belgium és Hollandia vámuniára lépnek.

Igen kedvező mederben folynak a tárgyalások a két ország vezető politikusai között. Valószinü, hogy hamarosan nyilvánosságra hozzák a vámunió megállapodást. Igen nagy nemzetközi jelentősége volna ennek, mert Hollandia és Belgium tengeri kereskedelmi forgalma együttvéve 50 müló tonna. Ez megfelel a francia tengeri forgalomnak és csak 18 millióval kisebb az angol tengeri forgalomnál.

A gazdaságilag egyesült Belgium és Hollandia tehát majdnem olyan tengeri hatalom lenne, mint Franciaország. Érdekes, hogy az ötletet a német-osztrák vámunióból meritették a belgák és a hollandok. Néhány héttel a német-osztrák vámunió nyilvánosságra jutása után kezdődőtek meg a belga-holland tárgyalások.

Revolveres harccal verte vissza egy csendőrőrnagy öt utonálló rablótámadását a lajosmizsei országuton

Lajosmizse, julius 22.

A Lajosmizsére vezető országuton tegnap éjjel 11 órakor Szeged felé haladt autójával Massál Kálmán csendőrőrnagy, aki másodmagával utazott. Lajosmizse alá érve, a sötétben az utat szegélyező fák közül a 75. kilométerkőnél öt ember ugrott az autó elé és megállásra kényszeritette. Azonnal körülfogták az autót és „Fel a kezekkel!" kiáltással pénzt követeltek az őrnagytól. Azonban sem az őrnagy, sem a kisérője nem ijedtek meg, hanem felvették a harcot a támadók ellen. Karddal és revolverrel védekeztek. Rövid és heves küzdelem után az utonállók megfutamodtak. Massál Kálmán továbbutazott autóján és a községben értesült, hogy a veszedelmes társaság már az ő autója előtt egy másikat is megtámadott és annak utasait ki is fosztotta. A vakmerő éjszakai támadás tetteseinek kézrekeritésére a csendőrség megkezdte a nyomozást.

A város hitelrontási pert akar inditani az idegenforgalmi bizottság ellen

a városi nyomda visszautasitott propagandafüzetei miatt

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Megemlékezett a Debreceni Ujság—Hajdufőld a város idegenforgalmi bizottságának üléséről, melyen a Városi nyomdánál készült propagandafüzetek átvételét megtagadták. A bizottság ellenőrző ajánlatokból megállapitotta, hogy a Városi nyomda tulmagas árat számitott a gyenge kiállitásu füzetért, amelyben egyébként hemzsegnek a legnevetségesebb német és angol sajtóhibák.

A városi tanács szerdai értekezletén dr. *Miszti* Károly tiszti főügyész kijelentette, hogy Budapestre utaztában olvasta a lapokban, hogy a bizottság — amint a főügyész kifejezte magát, — milyen lehetetlen hangon tárgyalta az ügyet. Éppen ezért már érintkezésbe lépett a Városi nyomdával, hogy az idegenforgalmi bizottság ellen hitelrontási pert indítsanak.

A propagandafüzet sajnálatos ügyének tiyirányu elintézési terve bizonyára széles körökben fog indokolt feltünést kelteni. Valószinünek tartjuk, hogy Miszti főügyésznek még nem került a kezébe ez a nyomtatvány, amely ugyancsak kevés dicsőséget hozott a nyomdai közüzemre. A hitelrontási per megindítása annál inkább is kockázatos dolog, mert a kihallgatott szakértők nyilvánvalóan beigazolnák ugy az ár tulzott voltát, mint azokat a kezdetleges sajtóhibákat, amelyekkel a Tiszántul kulturális gócpontját legfeljebb azok között lehetne propagálni, akik nem értenek sem németül, sem angolul. Akkor viszont minek kellett kiadni a háromnyelvü füzetet?

A ledobott cement bombák majdnem végzetes szerencsétlenséget okoztak a francia légi hadgyakorlaton

Páris, julius 22.

Példátlanul álló eset történt kedden Reims közelében Hallerange pályaudvarán. Nem volt ugyanis eddig példa arra, hogy békeidőben katonai repülőgépek bombákat dobjanak egy forgalomban levő pályaudvarra. Bár csak katonai légügyi manőverről volt szó és a bombák cementbombák voltak, mégis nagy izgalmat okozott és majdnem végzetes szerencsétlenség lett a hadgyakorlat következménye.

A légi gyakorlatok során egy katonai bombavetőrepülőgép 4 bombát dobott le a fényesen kivilágitott pályaudvarra, amelyre tiz perccel később egy gyorsvonat érkezett. Az egyik cementbomba az állomásfőnök irodája előtt, egy másik a perronra, kettő pedig a sinek közé esett. A bombák mélyen belefuródtak a földbe és felhányták a homokot. Csodával határos módon nem történt komolyabb baj és az utolsó pillanatban sikerült szabaddá tenni a pályát a néhány perccel később befutó gyorsvonat számára.

Száz pengő jutalmat tüztek ki a Bethlen-utcai betörők kézrekeritőjének

A Debreceni Ujság—Hajdufold annak idején részletesen beszámolt arról a nagyszabásu betörésről, amelyet körülbelül két héttel ezelőtt a Bethlen-utca 64. számu házban követtek el. A betörők az őrizetlenül hagyott házban teljesen kifisztolták Török Árpád kataszteri mérnök és egy gazdálkodó lakását. A betörés elkövetése után megindult nyomozás során több embert gyanuba vettek, de egyikre sem sikerült rábizonyitani a betörés elkövetését. A rendőrség munkájába most Tóth Árpád mérnök is belekapcsolódott azzal, hogy 100 pengő jutalmat tüzött ki a nyomravezetőnek. Reméli, hogy a jutalom kitüzése hamarosan meghozza a kivánt eredményt és a tettesek, velük együtt az ellopott értékek is rendőrség kezére kerülnek.

A rendőrség ezuton hivja fel mindazokat, akik a betörésről, illetve a betörők személyéről közelebbi felvilágositást tudnak adni, jelentkezzenek Székely Mihály detektiv csoportjánál, a rendőrségi palotában.

Az öreg gazda szerelmi bánatában felakasztotta magát

Tóth Lajos 62 éves kömöröi gazda szerelmi bánatában felakasztotta magát házának gerendájára. Mire rátaláltak, már halott volt. Az öreg gazda bucsulevelet hagyott hátra, amelyből különös dolgok derültek ki. Elmondotta a gazda, hogy fia nemrégiben megnősült, szép, fiatal leányt vett el feleségül, akibe ő öreg fejjel beleszeretett. Gyakran kérte az aszszonyt, hogy hallgassa meg őt, menye azonban kiutasitotta őt házukból és férjével felelősségre is vonatta az öreget. Tóth Lajost nagyon bántotta, hogy fia is megtudta az esetet és ezért akasztotta magát fel.

73 kommunistát fogtak el Athénben

Athén, julius 22.

A rendőrség tegnap rajtaütött a kommunisták egyik titkos összejövetelén és hetvenhárom kommunistát vezért elfogott. Az összejövetelen ujabb kommunista zendülést terveztek, amely augusztus elsején tört volna ki. A rendőrség igen sok iratot lefoglalt. A letartóztatott kommunista vezéreket augusztus elseje után bocsátják csak szabadon és a sulyosabban kompromittált kommunisták ellen külön büntető eljárást inditanak. Az ujabb kommunista összeesküvés leleplezése alkalmából a kormány elhatározta, hogy most már erős kézzel és a törvény teljes szigorával akadályozza majd meg a kommunisták egyre szaporodó összeesküvését.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

ELSZAKITOTT ERDÉLY

A magyar vasutasdráma második felvonása

Tömeges áthelyezések az ókirályságba

Kolozsvár, julius 22.

Ionescu tábornok, a vasut vezérigazgatója kezében tartja a Damokles-kardot. Senkit sem kimél; hiába beszél jogról az irott betü, hiába könyörognek az utcára kidobott emberek, nincs kegyelem. Ki van adva a jelszó: el kell pusztulni a magyar vasuti tisztviselőknek és hajszálnyi pontossággal szereznek érvényt a magasabb parancsnak.

A magyar vasutasok drámájának első felvonása már befejezést nyert. Ezer családos ember kenyér nélkül maradt. Az intézkedés azonban csak az első lépés volt, amelynél az első áldozatok kizárólag magyar tisztviselők közül kerültek ki. Most ujabb rendelet született meg a bukaresti urak agyában, amely a kisebbségi embereken kivül az erdélyi oláh vasuti alkalmazottakat sem kiméli. Igen sok magyar s tekintélyes számu oláh vasuti tisztviselőt az ókirályság különböző részeibe helyeztek át. Igy Bánffyhunyadról egyetlen forgalmista kivételével az egész tisztviselői kart márólholnapra az ókirályságba küldték. A Szamosvölgyin s a többi vasutvonalaknál hasonlóképen. A vezérigazgatóság azzal egyáltalában nem törődik, hogy a legtöbb áthelyezett hivatalnok családos ember és milyen sulyos anyagi megterhelést jelent számukra az átköltözés.

Helyszini szemlét tartott a vizsgálóbiró a kofferes gyilkos áldozatának lakásán

Schreiber Tamást is elvezették a szemlére — Az előre megfontolt gyilkosság ügyét akarják tisztázni

Budapest, julius 22.

Schreiber Tamás József, a birhedt kofferes gyilkos, aki meggyilkolta barátnőjét, Nagy Máriát és azután hetekig bujdosott a már nevezetessé vált lódenkabátjában a rendőrség elől, ma ismét szerepelt a nyilvánosság előtt.

Schreiber védői ugyanis beadványt idéztek a bünte tőtörvényszék vizsgálóbirájához, amelyben annak a lakásnak a helyszini szemléjét kérték, ahol annak idején Schreiber Nagy Máriával együtt lakott és ahol utóbb a lányt meg is fojtotta. A helyszini szemlére a védelem felfogása szerint azért volt szükség, hogy ezzel is bizonyithassák, hogy védettjük nem előre megfontolt szándékból, hanem hirtelen felindulásában gyilkolt. Schreiber, mint ahogy vallomásában előadta, voltaképpen külföldre készült. Az ut előtt összeköltözött barátnőjével, Nagy Máriával s az volt a szándéka, hogy együtt utaznak majd külföldre, ahol azután házasságra is lépnek.

A külföldi ut előtt Schreiber egy hónaposszobát bérelt a Hernád-utca ötven számu házban, földszint öt szám alatt. Itt történt azután a gyilkosság, amelynek részletei Schreiber előadásából akként ismeretesek, hogy rajtakapta barátnőjét, amint egy idegen férfi arcképét csókolgatta és ezen olyan nagy mértékben felháborodott, hogy a lányt megfojtotta. Majd, hogy szörnyü büntettének nyomait eltüntesse, a holttestet kofferba csomagolta, a hatvani vonaton elhagyta és e bujdosott. A védelem Schreiber előadásával párhuzamosan azt akarja bizonyitani, hogy a gyilkos védekezése megfelel az igazságnak. Schreiber előre megfontolt szándékkal nem készülhetett a gyilkosságra egy olyan szobában, amely ugyszólván alig van elválasztva a lakás többi helyiségeitől és a lakásban lakók minden zajra, neszre, kiáltozásra vagy dulakodásra már az első pillanatban figyelmessé lehetnek.

A büntetőtörvényszék vizsgálóbirája a védők beadványának helytadott és szerdára rendelte el a helyszini szemlét a Hernád-utcában.

Féltiz óra után néhány perccel egy vörös taxin két fogházőr kiséretében megérkezett Schreiber Tamás József is, akit láthatóan nem valami nagyon lepett meg az utca közönségének nagy érdeklődése, amellyel fogadták. Mosolyogva nézett körül, ami egy darabig megdöbbentette a kiváncsiskodókat, de a következő pillanatban már a szidalmak áradata zudult feléje.

— Fel kell kötni a gazembert!

— Akasztófát neki!

A tömeg megmozdult a járdáról, az uttest másik szélére, ahol az autó állott, és a karok fenyegetően lendültek a levegőbe.

Az ötös számu lakás, ahol Schreiber annak idején egy hónapos szobát bérelt, három szobából és cselédszobából áll. Az előszobája meg az a helyiség, amelyet Schreiber bérbevett. Ez a szoba voltaképpen cselédszoba lenne. Körülbelül két és fél méter magas üvegfal választja el ezt a helyiséget az előszobától. Schreiber szobája nagyon sötét. Egy ablak van rajta, az is a világitó udvarra nyilik. Berendezése mindössze egy rozoga asztal, két szék, a sarokban egy nagyon rozoga rossz vaságy és azon ágyteritőnek viseltes durva, közönséges pokróc.

Ez volt Schreiber Tamás József és Nagy Mária lakosztálya.

Amint Schreiber belépett a lakásba, mosolyogva köszöntötte egykori lakásadónőjének lányait:

— Kezüket csókolom, kedves kisaszszonyok! — mondotta feléjük, mélyen meghajolva.

Majd egyenesen bement a szobába, ahol már előzetesen az asztal mellett helyet foglalt a vizsgálóbiró irnoka, hogy a jegyzőkönyvet vezesse. Schreiber megállt a szoba közepén, egy-egy fogházőr jobbról-balról mellette állt. Ő pedig mosolyogva nézte a körülötte történő sürgést-forgást. Cinizmusa egy pillanatra sem hagyta el. Az ágynak hátat fordított, ahol gyilkolt és semmivel el nem árulta lelki megindulását, vagy hogy ez a helyszini szemle valamiféle hatással is van rá.

Ezután az épitész-szakértő megvizsgált a falakat, majd a védők kérték a hangpróba megejtését. Szentpétery Gyula dr. Kuol épitészmérnökkel ettől a helyiségtől körülbelül tiz lépésnyire levő szintén üveges ajtóval elzárt utcai szobába mentek — hallgatózni, mig bent a kis szobában, ahol Schreiber lakott, Bubics vizsgálóbiró és Halász Lajos beszélgettek. Azt próbálták meg ugyanis, hogy ez a beszélgetés kihallik-e az arányag távolabb eső utcai szobába.

A kisérletnek az lett az eredménye, hogy az utcai szobában levők majdnem pontosan elmondották mindazt, amit bent, az eldugott, kis helyiségben beszéltek. Ugyanakkor a konyhába is kimentek, becsukták az ajtót és onnét is hallgatóztak, hogy Schreiber szobájából lehallik-e a nesz. Ezt is megállapitották. Utána a vizsgálóbiró kérdezte meg Tapai Ilonkát, a főbérlő leányát, hogy abban az időben, amikor Schreiber bérelte ezt a kis szobát, laktak-e többen a lakásban.

Tapai Ilonka elmondotta, hogy csakugy, mint most, akkor is többen voltak a lakásban, állandóan jártak-keltek, s ami Schreiberéknél feltünően történt volna, azt okvetlenül észrevették volna.

Ezt azután jegyzőkönyvbe is foglalták, amivel a helyszini szemle véget is ért.

A gyilkost őrei kikisérték az autóhoz, a tömeg ujból szidalmazni kezdte Schreibert, az autó pedig gyorsan elszaladt a kiváncsiskodók sorfala között és meg sem állt az ügyészség Markó-utcai fogházáig...

Könyvek, folyóiratok bekötése,

paszpartuk, gobelin spanolások olcsón, izlésesen

József királyi herceg-u. 16. sz.

Mintákat házhoz küldünk.

Telefon 3-47.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak!

A képviselőház ezen a héten nem kezdi meg nyári szünetét

Gazdasági és pénzügyi szaktanácsot fognak alakitani

Budapest, julius 22.

A Ház folyosóin ma délelőtt élénken tárgyalták azt a hirt, hogy a Ház ezen a héten nem kezdi meg a nyári szünetet, mert a kormány még gazdasági természetü javaslatokkal kiván az országgyülés elé lépni. Ezek a javaslatok azt célozzák, hogy a normális gazdasági helyzet az egész vonalon mielőbb helyreálljon. Amennyiben a Ház most nem menne szünetre, ugy természetesen normális parlamenti tárgyalások lesznek. A kormány állitólag felhatalmazást fog kérni az ország érdekében szükségesnek mutatkozó intézkedések megtételére. Az esetleges megindulo parlamenti tárgyalások kapcsán a képviselőknek módjukban lesz a napirendi vitáknál és interpellációk alakjában szóvátenni a különböző aktuális kérdéseket. Hivatalos értesülések a parlament állitólagos további nyári tanácskozásairól nincsenek.

Rubinek István kijelentette, hogy már folynak a megbeszélések egy gazdasági és egy pénzügyi szaktanács megalakitásáról az illetékes tényezők között, de a kormány valószinüleg más megoldást fog találni a gazdasági helyzet állandó megvitatására. E megoldás szerint valószinüleg parlamenten kivül álló szakembereket is bevonnak tanácsadóként az illetékes kormányférfiak tárgyalásaiba.

A Ház mai ülése után Zalamegyéből küldöttség kereste fel *Bethlen* miniszterelnököt. A küldöttség vezetője, *Gyömrey* főispán bejelentette a miniszterelnöknek, hogy ott *katasztrófális termés volt*, amelynek következtében a zalamegyei gazdatársadalom a legsulyosabb helyzetbe került, ezért vetőmagsegélyt, olcsó lisztlipus bevezetését, továbbá azt kérte, hogy a mezőgazdasági munkásokat e vidéken ne terheljék a boletta árával. Bethlen miniszterelnök nagy megértéssel fogadta a küldöttség kérését és rámutatott arra, hogy most érkeznek be a jelentések a terméseredményekről az egész országból s tudja, hogy Zalamegyében nehéz a helyzet, de hasonló a helyzet az ország más részében is. A kormány mindent el fog követni, hogy az ország pénzügyi helyzetéhez képest segitséget nyujtson.

Kedvezményes strandfürdőjegy-szelvény a Debreczeni Ujság olvasóinak

A
DEBRECENI UJSÁG
HAJDUFÖLD
strandfürdő szelvénye.
Értéke 15 (izenhat) fillér.
A strandjegy árából leszámitja a **Margit-strandfürdő** pénztára
Érvényes
Csütörtökön, julius 23-án

A
Debreceni Ujság
Hajdufőld.
strandfürdő
10 éven aluli
gyermekjegy-szelvénye
Értéke 8 (nyolc) fillér.
A strandjegy árából leszámitja a Margit-strandfürdő pénztára.
Érvényes
Csütörtökön, julius 23-án

Minden lappéldányban egy felnőtt- s egy gyermekjegy-kedvezményt nyujtó szelvény van. Ezeknek ellenében a Margit-strandfürdő pénztára a hatvan filléres felnőtt-jegyet negyvennégy fillérért, mig a harminc filléres gyermekjegyet huszonkét fillérért adja.

A halott asszony szelleme megbolygatta a férj második házasságát

A párisi biróság egy válópörrel kénytelen foglalkozni, amelyet egy fantom miatt inditottak meg

Páris, julius 22.

Nem mindennapi válópert fog tárgyalni a legközelebbi napokban a párisi biróság. A birónak nem lesz könnyü feladata, mert olyan jogi problémát kell majd megoldania, amelynek a francia joggyakorlatban sincsen precedense, mér pedig a francia válópöri birósági gyakorlat roppant gazdag a házassági tragédiák legfantasztikusabb variációinak elbirálásában.

Egy házasságnak harmadik személy által való megzavarásáról van szó ebben az esetben, amely személy már nem létezik s igy felelősségre nem lehet vonni, sem pedig tanuként kihallgatni. Ez a harmadik személy ugyanis, aki éket ver két házastárs közé, csak egy fantom. Ilyen tulajdonságot — házasok békéjének megbolygatását — senki sem tulajdonitott eddig a kisérteteknek s a biró kénytelen lesz a pört a koronatanu nélkül lefolytatni, mert a „kisértet"-et nem lehet a birói emelvény elé idézni. Henriette Bedon asszony válókeresetét fogja tárgyalni, aki házassága megbontójául egy kisértetet nevezett meg, vetélytársnőjét a „halottak földöntuli birodalmában" véli látni, de mivel magasösszegü végkielégitést avagy jelentős tartásdijat is követel férjétől, a földi biróság is kénytelen ezzel a tulvilági izü históriával józanul és minden eshetőséget latolgatva foglalkozni.

A féri. Maurice Bedon két hatalmas párisi áruház tulajdonosa, ennélfogva dusgazdag ember. Karrierjét mint kifutó kezdte meg, fiatalon nősült és felesége hathatós segitségével pompás pályát futott meg. Egy alattomos betegség azonban négy évvel ezelőtt elragadta feleségét. Halálos ágyán az asszony megigérte férjének, hogy halála után sem hagyja el és árangyalként fog felette őrködni.

Bedon egy éjjel elhatározta, hogy ujból megnősül s el is vett egy gazdag özvegy asszonyt. A házasság első hónapjai zavartalanul multak el. Az első árnyékot a házastársak boldogságára egy spiritiszta szeánsz vetette, amelyet a Vega klubban rendeztek s amelyen Bedon is részt vett. Ezen a szeanszon kipróbáltak egy uj médiumot. Többek között jelentkezett a médium által megidézett szellemek között Bedon első felesége is s első dolga volt, hogy heves szemrehányásokkal illesse férjét a második házasság miatt.

Egyben azt is megjósolta neki, hogy második felesége lesz a romlása, végül pedig kategórikusan megtiltotta, hogy második feleségét hitvesének tekintse és továbbra is házastársi viszonyban éljen vele.

Maurice Bedont felesége szellemének ez a kitörése roppant elkedvetlenitette. Attól a naptól kezdve valóban elhidegülés állott be érzelmeiben s mikor az asszony ezt észrevette, Bedon megmondta neki az okot is. Az asszony eleinte azt hitte, hogy csupán pillanatnyi szeszélyről van szó, hamarosan azonban meggyőződést szerzett, hogy tévedett. Kiderült, hogy Bedon egy idő óta már médium nélkül is hosszas beszélgetéseket folytat elhunyt feleségével.

Bedon kristálygömböt vett és olymódon helyezte magát transzba, hogy hosszasan nézett a gömb valamelyik pontjára. A beszélgetések időpontjául mindig az éjjelt választotta s a hajnali órákig társalgott a „szellem"-mel. A fantom azonabn nem csupán üzleti ügyekben osztogatott tanácsokat, hanem mindennap kiadta az utasitásait is, hogy a második asszony mit főzzön ebédre s miképpen öltözködjék. A második asszony egyideig türte ezt az állapotot, de aztán elfogyott a türelme. Átengedte helyét a iksértetnek s jogi képviselője ujján beadta a válópört. A pör kimenetele elé egész Páris a legnagyobb érdeklődéssel tekint. A pörben egyébként ki fognak hallgatni spiritiszta szakértőket is.

Véres összeütközések és sztrájkok a spanyol városokban

Sevillában a sztrájk miatt nem jelennek meg az ujságok

Madrid julius 22.

Sevillában és a környékén a helyzet rendkivül komoly. Az elmult éjszaka a szélsőséges elemek ismét támadást kiséreltek meg a város ellen és teherautók több oszlopban felvonultak a város felé vezető utakon. A hatóságok még idejében értesültek a készülő támadásról és két század gyalogságot vezényeltek ki, akik elállták az országutakat, körülzárták a zendülőket és lefegyverezték őket.

Sevillában ujabb csapatösszevonásokat hajtottak végre és széleskörü rendszabályokat foganatositottak a további kilengések elfojtására. A fogházak környékén gépfegyvereket állitottak föl és az utcákon megerősitett rendőri és katonai járőrök cirkálnak. A nyomdászok sztrájkja következtében az ujságok nem jelennek meg. A városban a hangulat rendkivül izgatott.

Utrera városában a kommunisták megtámadták a kaszárnyát. A laktanyaőrség sortüzet adott le a támadókra, akik közül négyen sulyos sérüléseket szenvedtek. Dos Hermanasban a forradalmárok felgyujtották a posta épületét és a menekülő telefonkezelőnőket visszakergették az épületbe. Katonai csapatok érkeztek a támadás szinhelyére és riasztó lövésekkel sikerült a támadókat elkergetni, a tüzet azután eloltották és a kétségbeesett helyzeben levő nőket kiszabaditották.

Ennél a támadásnál két ember meghalt és sokan megsebesültek.

A városban később ismét összetüzésre került a sor sztrájkolók és a rendőrök között. Ebben az ütközetben tizenkét sulyos sebesülés történt. Carbonában hasonló természetü zavargások voltak. A sebesültek száma ebben a városban tizennégy. Heura és Lecara városokban kikiáltották az általános sztrájkot.

Epittetők és háztulajdonosok figyelmébe!

Ezuttal tisztelettel bátorkodom felhivni, hogy **lakásom és raktárom István-ut 10/b. alá helyeztem át**, hol mindennemü tetőfedéseket, falburkolásokat és szigeteléseket a legolcsóbb áron vállalom. További nb. pártfogásaikat kérve b. rendelőimtől, tisztelettel

BULYOVSZKY

tetőfedő, falburkoló és szigetelő vállalata. Telefon 84.

Gázolt és tovább robogott egy autó az Erzsébet-utcán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Felháboritó autógázolás történt kedden szerdára virradó éjjel az Erzsébet-utcában. Wawrek Sándor rendőrfelügyelőhelyettes rendes ellenőrző körutján volt és amint a Kispipa vendéglő Erzsébet-utcai oldala elé ért, egy autó elütötte. A rendőrfelügyelőhelyettes előadása szerint az elütés szándékos volt, mert látta, hogy az autó soffőrje, aki kényelmesen elkerülhette volna, az autót egyenesen neki vezeti. Annyi ideje azonban már nem volt, hogy a meglehetősen nagy sebességgel feléje tartó autó elől elugorjon. A gépkocsi neki ment és nagy erővel fellökte. Esése azonban olyan szerencsés volt, hogy néhány kisebb zuzódáson kivül más, komolyabb sérülést nem szenvedett. Hamar feltápászkodott a földről és a gázolásról jelentést tett a rendőrkapitányság központi ügyeletének.

A szándékosan gázoló soffört, aki a gázolás után nagy sebességgel tovább hajtott, valószinüleg régi haragosa lehet Wawrek rendőrfelügyelőhelyettesnek és ezt az alkalmat akarta felhasználni arra, hogy bosszut álljon rajta.. Az ügyben nagy erélyel folyik a nyomozás, amit nagyban megkönnyit az a körülmény, hogy a rendőrség ismeri a gázoló autó rendszámát.

Ha! revolverlövéssel megölte sógorát egy hatvani gazdálkodó

Hatvan, julius 22.

Halálos kimenetelü családi pörpatvar játszódott le az elmult napon Hatvanban, Csányi József gazdálkodó házánál. Fehér István, Csányi feleségének testvére hat revolverlövéssel halálosan megsebesitette sógorát egy jelentéktelen szóváltásból kifolyólag.

A tragédia Csányi házánál játszódott le, ahol hónapok óta együtt lakott a két család. A sógorok között azóta elmérgesedett a viszony és a szomszédok gyakran hallották a Csányi portáról a két ember szenvedélyes szóváltását.

Legutoljára már annyira fajult a dolog, hogy a tettlegességre is került a két férfi között a sor s csak a két asszony békitő közvetitésének sikerült ugy, ahogy lecsillapitani a halálos ellenségekké vált sógorokat. A béke azonban nem volt tartós. Csányi és Fehér ujból összevesztek, de, hogy mi történt közöttük, nem lehet tudni. Fehér előadása szerint Csányi vasvillával támadt rá és agyon akarta szurni, mire ő revolvert rántott és közvetlen közelből hat lövést adott le sógorára a pisztolyból. A lövések Csányit a hasán találták, majd, amikor menekülni akart, a hátába és nyakcsigolyájába kapott golyókat, ugy, hogy pár lépés után eszméletlenül összerogyott.

A lövések zajára a szomszédok siettek át a Csányi portára, letegyverezték Fehér Istvánt, a sulyosan sebesült embert pedig orvoshoz vitték. Csányi tegnap belehalt sérüléseibe.

Fehér Istvánt a rendőrség letartóztatta.

Elfogtak a zsibogón egy elmegyógyintézetből szökött betörőt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Szerdán délelőtt fél 12 óra tájban Alföldi Béla és Sári István a zsibogón elfogták Obis Gyula többszörösen büntetett életü betörőt, aki nemrégiben a sáforaljaujhelyi elmegyógyintézetből szökött meg. Obis Gyulát Sári István ismerte meg és tekintettel arra, hogy Obis állandóan fegyverrel szokott járni, segitségül hivta a robusztus termetü Alföldi Bélát, aki egyetlen kézfogással ártalmatlanná tette a veszedelmes embert. Obist még a helyszinen megmotozták, de egy bicskánál egyebet nem találtak nála. Utána bekisérték a rendőrkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatását. Obist a rendőrség több betörés elkövetésével gyanusitja. Azt hiszik, hogy ő tört be az egyik nagyerdei dohánytőzsdébe is, ahonnan nagyobb értékeket vitt magával.

Az elmegyógyintézetből megszökött betörő egyelőre tagad, dacára annak, hogy már tárgyi bizonyitékot is sikerült beszerezni ellene. Ügyében tovább folytatják a nyomozást.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

A sajtó hatalma Ázsiában

Nyugat és Kelet misztikus harca az ujságok birodalmában

Irta: HUGH BYAS.

Hetvenhat hatalmas oldalban jelent meg a Japan Advertiser, a nagy tokiói napilap, miután palotájának leégése után a lap kénytelen volt megjelenését heteken át beszüntetni. Meiklejohn, a hires japán nyomdász, aki a lapot 40 évvel ezelőtt alapitotta, ma talán rá sem ismerne már lapjára. Még jobban csodálkozna, ha megtudná, hogy a lap ennyire fejlődött, dacára annak, hogy óriási katasztrófák két esetben is megszakitották a lap kiadását. Első esetben, amikor az 1923-beli tüzvészek után a lapot minden biztositási segitség nélkül kellett ujra kiadni. Másodszor már megtérült a kár egyrésze biztositásból, de az ujrakiadás munkája a legkellemetlenebb gazdasági depressióba esett bele. Hét év lefolyása alatt kétszer pusztitotta tüz el a lapot és kétszer épitődött ujra a nagy japán-angol lap. Kell-e ennél jobb jel a lap életerejéről?

Első pillantásra luxusnak tünik fel egy angol lap kiadása távolkeleten. De a lapnak kétszeri feltámadása bizonyitéka annak, hogy a Japán Advertiser teljesen egészséges organizmus, mely fontos szerepet tölt be. Mi tehát az idegen sajtó szerepe Ázsiában? Rögtön a kérdés felvetése után rájövünk arra, hogy az ázsiai sajtó szerepe az európai szemében szinte teljesen ismeretlen terület. Az idegen sajtó keletkezése és hatalma az ázsiai történelem meg nem irott lapjai közé tartozik. A kutatók, akik annyi időt szenteltek az ázsiai népek ébredésének tanulmányozására, ugylátszik nincsenek tisztában az angol nyelvü ujságok szerepével. Az angol sajtó, melynek lánca Ceylonból indul, keresztül-kasul járja Indiát, mélyen befurakodik Malájba, végigfut a kinai parton ma erősen szeget vert Japánba, ahol a nyugat ujjászületődik. A szabad sajtó hatalmának fejlődése elkerülhetetlen volt. Európa fülei és szemei behatoltak az ázsiai fátyol mögé!

Egy kétes értékü aforizma szerint a kereskedelem a hóditó nemzeti zászló után megy. Helyesebb volna azonban azt mondani, hogy a zászló halad a kereskedelem által kitaposott utakon. Kétségtelen azonban, hogy az idegen nyelvü sajtó követte a kereskedőket Ázsiában. A kereskedelem számüzöttjei, akik a szerződéses kikötőkben kerestek megélhetést, egy periszkópot kerestek, amelynek segitségével követhették az otthoni eseményeket. Azonkivül szükségük volt rendes hajózási hirszolgálatra is. A sajtó első kötelessége a távolkeleten tehát a kereskedelmi hirszolgálat volt. Előbb-utóbb azonban a lapszerkesztőség kénytelen volt a helyi viszonyokat is tanulmányozni, — ugyhogy a végeredményben a lapnak érinteni kellett a belpolitikát is. Igy kezdődött szerény módon a Japan Daily Advertiser munkája 1890-ben. A lapok később már kábelszolgálattal is operáltak. — Eleinte azonban ez igen költséges mulatság lett volna.

Meiklejohn, a nyomdász észrevette, hogy az ujságkonjunktura Keleten éppen ébredőfélben volt. Igy azután meghonositotta az idegen neylvü sajtót Japánban ugyan azon metódussal, amellyel annyi ismerőse Európában meggazdagodott már. Semmiféle féltékenység, rossz kivánság, vagy a belföldiek ellenzékieskedése sem volt képes öt munkájában megakasztani. Az idő bebizonyitotta, hogy igaza volt. Igy dacára annak, hogy az európaiak részére ismeertlen utakon indult el, az általa elvetett magból hatalmas fa lett.

Az ujság tulajdonképen luxus, amelyet a modern civilizáció tett mindennapi szükségletté. A Japan Advertiser fejlődése következésképen felmutatja a mai kor sajtójának összes tüneteit. Három kortársa, három más nagy angol nyelvü lap elesett a hosszu és verejtékes uton. Ketten a háboru és a földrengés következményeinek áldozatai lettek. Hogy miért, azt nem is kell mondani. A Japan Advertiser tulélte mindkettőjüket és ez elég magyarázat e lap szerves erejének. De a Japan Advertiser ujjáébredése határozottan egybe van kapcsolva az ázsiai népek ujjáéledési processzusával. Az idegen sajtó olyasvalamit hozott Azsiába, amely ott addig ismeretlen volt, de ami elengedhetetlen kelléke mindenféle civilizációnak. Az Ázsiában megjelenő angol lapok sok európai tradiciót vezettek be az elvénült, de most ujjászülető kontinensbe. Igy például bevezették a rendes politikai hirszolgálatot, amely magában véve forradalmasitó ujitás volt az ázsiai környezetben.

A politikai hirszolgálat egyenes következménye lett a kormányzat politikai megbirálása és kritizálása meg pedig azok által, akik a rendszer tulajdonképeni alattvalói. A hirszolgálat természetesen mindig fontosabb a komentálásnál, feltéve persze, ha hasznos és értékes, vagy érdekes hirekről van szó. A külföldiek véleménye természetesen elkerülhetetlenül befolyásolta az ázsiait, de még inkább befolyásolta öt azonban a lapok által lefestett és megmagyarázott nyugati élet. Az ujság maga is része lett ennek a nyugati, Ázsiába importált európai életnek, amennyiben a lap által használt szabad nagy és kritika mintegy politikai iskolául szolgált a müvelt japan ifjuságnak. Igy került aztán nyugati és keleti élet az ujságok hasábjain egymással szembe, ha nem is teljesen ellentétbe. A fiatal japán pedig hamar megtanult mindent, amit csak lehetett a külföldi szellemü sajtóból.

Ma a helyzet egy kissé megváltozott. Ázsia eléggé felvilágosult már, sőt Japánnak már meg is van a maga rendes napi sajtója, amely átvette a periszkóp szerepét a nyugati világgal szemben, ugyhogy az uj japán generációnak már nem is volna szüksége idegen sajtóra. Azonban sok esetben nincs szükség valamire, a szó szoros értelmében, mindazonáltal hasznos szerepet tud ez a valami betölteni. Igy vagyunk a mai angol nyelvü sajtóval is Ja-

Halálos szerencsétlenség a békéscsabai Sukk-gyárban

Békéscsaba, juljus 22.

Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt tegnap délután Békéscsabán, az erzsébethelyi téglagyárban.

Az áldozat Busa Erzsébet 17 éves gyárimunkásnő, békéscsabai, Orosházi-ut 42. szám alatti lakos, aki a gyár géptermében volt beosztva. Busa Erzsébet, mikor a gépek megindultak, a közlőmu kerekére a szijat akarta ráhelyezni. A már mozgásban levő kerék elkapta Busa Erzsébet balkezét és megforgatta a levegőben, majd a fejét a falhoz vágta, ugy, hogy teljesen felismerhetetlenségig összeroncsolta, miközben balkezét tőből kiszakitotta. Vérbeborultan került el a padozaton Busa Erzsébet, akinek nyomban a segitségére siettek. Minden hijába való volt azonban, mert a sulyos külső és belső sérülések Busa Erzsébet azonnali halálát okozták.

A halálos szerencsétlenség szinhelyére azonnal rendőri bizottság szállt ki, amely nyomban megkezdte a kihallgatásokat és megindította a nyomozást a szerencsétlenség okának megállapitása végett.

Annyi máris megállapitást nyert, hogy Busa Erzsébet önhatalmulag akarta feltenni a közlőmü szijat, holott ez egy külön szakember munkája lett volna.

A szerencsétlen leány holttestének felboncolását az ügyészség elrendelte.

A „Justice for Hungary" magyar hősei rövidesen meglátogatják Debrecent

Endresz György és Magyar Sándor köszönő távirata Debrecen város polgármesteréhez

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Debreceni Ujság—Hajdufőld beszámolt arról, hogy az oceánrepülő magyar hősök, Endresz György és Magyar Sándor, a budapesti ünnepségek lezajlása után, vagy esetleg csak szeptemberben körrepülést végeznek Magyarország fölött és ezalkalommal a nagyobb városokban le is szállanak. Az előzetes programban első helyen Debrecen áll, mint olyan város, ahol a hős repülők minden bizonnyal leszállanak. Endresz György és Magyar Sándor különben még most is egyre-másra kapják a gratuláló leveleket és táviratokat. Debrecen város közönsége nevében dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes táviratilag üdvözölte őket s erre tegnap délután érkezett meg a következő köszönő válasz:

„Dr. Vargha Elemér helyettes polgármester urnak, Debrecen. — A város közönsége nevében küldött üdvözletét szivből köszönjük és örömünkre fog szolgálni, ha rövid időn belül személyesen is tolmácsolhatjuk köszönetünket Debrecen földjén. Endresz és Magyar."

Ilyenformán tehát kilátásunk van rá, hogy a két hős magyar repülő nemsokára személyesen is el látogat Debrecenbe a „Justice for Hungary"-val. A magyar óceánrepülőkkel kapcsolatban egyéb vonatkozásban is érdeklődést kelt Debrecenben a világszenzációs teljesitmény. A „Justice for Hungary" ugyanis hatalmas tömegü postát szállitott át az Óceánon keresztül Európába és nagyon sok van ezek között olyan levél és csomag, amelyek Debrecenbe szólanak. A legutóbbi napokban egymásután kézbesitette a posta Debrecenbe a fővárosból azokat a leveleket, amelyeket Endreszék hoztak át az ujvilágból. Többek között a „Verhovay Bs. Egylet" Mc. Keesportból, valamint a Mc. keesporti független magyar református egyház a „Justice for Hungary"-n meleghangu üdvözlő kártyát küldött a debreceni m. kir. Gróf Tisza István tudományegyetem tanári karának és polgárainak.

Egy debreceni futball-biró szerencsés szerencsétlensége a szoboszlói országuton

„Auerbach-csukafejes" nyilt utcán a száguldó motorról

A mult nap délelőtt egy vidám debreceni társaság Schön Miklós futball-biró vezényszavára elhatározta, hogy Hajduszoboszlóra kirándulást rendeznek. Voltak, akik a biztonság kedvéért vonaton utaztak ki Szoboszlóra, Schön Miklós futball-biró azonban, akinek régi terve, hogy motorkerékpárt vásárol, a sógorától kölcsönkérte a féltve őrzött gépet és egy ismerősét a vezetésre megkérte, unokahugával együtt a déli órákban Hajduszoboszlóra indult. Az ut szerencsés volt, nem történt semmi különösebb baj s a hőtorrás vizében órákat előzött a társaság.

Az esti órákban, amikor az óvatos barátok vonattal már régen Debrecen felé utaztak, Schön Miklós, a debreceni futball-biró társadalom egyik tagja kiadta a vezényszót: indulni hazafelé. A barát felült a gépre és begyujtott. Mögötte ült a szerencsés futbali biró, az oldalkocsiban pedig az unokahuga. Ekkor már lassankint kezdett sötétedni, de még jól el lehetett látni az országuton. Rohant a motor vad iramban, de közben gummidefekt lepte meg az utasokat. Amig a renoválás tartott, az alatt egy debreceni pénzügyör is odaérkezett motoros kerékpárjával és nagyon szépen megkérte a weekendező társaságot, hogy adjanak egy kis olajat. Megkapta és tovább száguldott. A defektet is sikerült elintézni s a háromszorosan megterhelt motor az idő előre haladott voltára való tekintettel nyolcvan kilométeres sebességgel száguldott Debrecen felé.

De mit tesz Isten! Az történt, hogy egy bácsi ebben a pillanatban közeledett egy egész marhacsordával Szoboszló felé. Nagy volt a por s már sötétedett is és a motorkerékpár vezetője csak a legutolsó pillanatban vette észre a csordát. Ekkor már késő volt s a késedelem következmény abban csucsosodott ki, hogy az egyik megrémült ökör neki rohant a száguldó motornak, amely viszont az árokba dobta a szerencsétlen állatot. Egy másik tehén viszont annyira megrémült, hogy a szó szoros értelmében lefeküdt a motor elött. A következő pillanatban a gép hatalmas döccenéssel átvetődött a testes állaton s ugyanakkor történt a futball-biró és barátja részéről a kettős szaltó: a vezető magas ivben repült előre néhány méteres távolságra, fölötte pedig Schön Miklós futball-biró röpült. Mint később elmondotta, a zökkenés és kirepülés pillanatában az volt a legelső gondolata: Szent Isten, most következik a koponyaalap törés és vége mindennek! Ezért tehát — saját szavait idézve — egy „Auerbach csuka-fejest" csinált a motorvezető fölött és szerencsére földet ért.

Ekkor már fél tizre járt az idő. Sötét volt és amint a sportférfiu feltápászkodott a porból, egy tipikus hajdumegyei fahidon találta magát. Egy darabig még szédelgett az eséstől, majd kezdett zuhanni. Az utolsó pillanatban megkapaszkodott a hid alsó szerkezetében, de ez sem tartott sokáig. A karja elfáradt és rövid ideig tartó zuhanás után ott sirt, ahol senki sem látta: a pocsolyában. A motorvezetőt hasonló sors érte. A koponyaalapi törés elmaradt s hőseink csekély horzsolások árán szerencsésen meguszták a szerencsétlenséget. A motor egy kissé elferdült, de még kibirta Debrecenig. A szoboszlói kaland szenvedő hőseit az ismerősök szerencsekivánataikkal halmozták el. Az igazság kedvéért azt is meg kell emlitenünk, hogy a tehéncsordának semmi baja sem lett, — az ijedtségen kivül . . .

Veszteséges üzletévre nem jogosult az adókivetés

A közigazgatási biróság egy hozzákerült fellebbezésre érdekes határozatot hozott. Egy vidéki kereskedő a kereseladora vonatkozó vallomásához szabályszerü könyvvezetésén alapuló nyereség és veszteség számlát, valamint mérleget csatolt, igazolta, hogy a kérdéses időszakban üzleti tevékenysége veszteséggel zárult. A kivetett adóját megfellebbezte. Az adófelszólamlási bizottság annak ellenére, hogy megállapitotta, miszerint a könyvvezetés ellen kifogás nem emelhető, az adót nem törölte azzal az indokolással, hogy az egyenlő teherviselés szempontjából a kimutatott veszteség ellenére nem maradhatott az adózó adózatlanul.

A panasz a közigazgatási biróság elé került és a közigazgatási biróság helyt adott a panasznak, mert megállapitása szerint az adózónál az adókivetés előtt szabályszerü könyvvizsgálatot is tartottak s a felvett jegyzőkönyv szerint a szabályszerüen vezetett könyvek a kérdéses adózási időszakra tényleges veszteséget mutattak fel. Már pedig ha az adózó szabályszerü könyveket vezet és a könyvvezetésre fennálló szabályok pontos betartása mellett a könyvek veszteséget tüntetnek fel, azon a cimen, hogy mások is hasonló körülmények között sulyos adókkal megrótattak, az egyenlő teherviselésre való hivatkozással mesterkélten adóalapot megállapitani nem lehet, hanem a fennálló és igazságos adóztatás reális alapját biztositó szabályok értelmében más adózók is a törvény értelmében őket nem terhelő adó alól mentesitendők. A közigazgatási biróság határozata — különösen annak indokainál fogva — rendkivül nagy jelentőséggel bir a kereskedők és iparosok jövőbeni adózására.

pánban. Az Advertiser amellett, hogy az idegenek, akik ma fővenni, eliátja olvasnivalóval és hirekkel, nagyon sok japán olvasóval is bir. Hogy mit is jelent ez a tény a lap életerejére és nyilvános hatalmára való tekintettel, azt legjobban két külföldi ujságiró állapitotta meg legutóbbi tokioi látogatása alkalmával. Az egyik, aki már annakelőtte járt Japánban, egyik amerikai hetilapban egy cikket közölt a japán-angol lapokról, amelynek során rámutatott arra, hogy idegennyelvü lapok csak egy bizonyos szerény példányszámot tudnak csak távol keleten elérni. A cikket nagy meglepetéssel olvasták az Advertiser irodájában, mert kiderült, hogy a cikk megjelenésekor az Advertiser példányszáma 50 százalékkal tullépte az amerikai ujságiró által megállapitott maximumot. Utóbbi megfeledkezett ugyanis arról, hogy felbecsülhetetlen a száma az angolul olvasó japánoknak. A másik ujságiró szerint az Advertiser a mintaképe volt a politikai bölcsességnek a nehéz ázsiai helyzetben.

A nehéz helyzet ott áll elő, hogy e lapoknak egyszerre kell a kevésszámu külföldi és európai gondolkodásu olvasót és másrészt a sokszor tulnyomó számban levő ázsiai angolul olvasó, de lokálisan gondolkodó bennszülöttet megnyerni. Az Ázsiába importált európai sajtó ma már nem is annyira csak megindítója, de szerves része a haladó ázsiai kulturának, ugyhogy sok esetben már nem is nyugatról szállit hasznos tudnivalókat keletre, hanem gyakran az ellenkező irányba is.

MENETJEGY IRODÁBAN
olcsó ellátási jegyet vehet
ERDŐBÉNYEFÜRDŐBE
Külön könyv. Gyönyörü kirándulóhelyek. Tánc! Legkellemesebb hétvégi szórakozást nyujt Önnek fáradságos munkája után. — A MAV. Menetjegy irodában teljes felvilágositást nyer.

Eladó háza
van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja:
Kossuth-u. 3. I. e.

Gázolt és tovább robogott egy autó az Erzsébet-utcán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Felháborító autógázolás történt kedden szerdára virradó éjjel az Erzsébet-utcában. Wawrek Sándor rendőrfelügyelőhelyettes rendes ellenőrző körutján volt és amint a Kispipa vendéglő Erzsébet-utcai oldala elé ért, egy autó elütötte. A rendőrfelügyelőhelyettes előadása szerint az elütés szándékos volt, mert látta, hogy az autó soffőrje, aki kényelmesen elkerülhette volna, az autót egyenesen neki vezeti. Annyi ideje azonban már nem volt, hogy a meglehetősen nagy sebességgel feléje tartó autó elől elugorjon. A gépkocsi neki ment és nagy erővel fellökte. Esése azonban olyan szerencsés volt, hogy néhány kisebb zuzódáson kivül más, komolyabb sérülést nem szenvedett. Hamar feltápászkodott a földről és a gázolásról jelentést tett a rendőrkapitányság központi ügyeletének.

A szándékosan gázoló soffört, aki a gázolás után nagy sebességgel tovább hajtott, valószinüleg régi haragosa lehet Wawrek rendőrfelügyelőhelyettesnek és ezt az alkalmat akarta felhasználni arra, hogy bosszut álljon rajta.. Az ügyben nagy ereéllyel folyik a nyomozás, amit nagyban megkönnyit az a körülmény, hogy a rendőrség ismeri a gázoló autó rendszámát.

Ha! revolverlövéssel megölte sógorát egy halvani gazdálkodó

Hatvan, julius 22.

Halálos kimenetelü családi pörpatvar játszódott le az elmult napon Hatvanban, Csányi József gazdálkodó házánál. Fehér István, Csányi feleségének testvére hat revolverlövéssel halálosan megsebesitette sógorát egy jelentéktelen szóváltásból kifolyólag.

A tragédia Csányi házánál játszódott le, ahol hónapok óta együtt lakott a két család. A sógorok között azóta elmérgesedett a viszony és a szomszédok gyakran hallották a Csányi portáról a két ember szenvedélyes szóváltását.

Legutoljára már annyira fajult a dolog, hogy a tettlegességre is került a két férfi között a sor s csak a két asszony békitő közvetitésének sikerült ugy, ahogy lecsillapitani a halálos ellenségekké vált sógorokat. A béke azonban nem volt tartós. Csányi és Fehér ujból összevesztek, de, hogy mi történt közöttük, nem lehet tudni. Fehér előadása szerint Csányi vasvillával támadt rá és agyon akarta szurni, mire ő revolvert rántott és közvetlen közelből hat lövést adott le sógorára a pisztolyból. A lövések Csányit a hasán találták, majd, amikor menekülni akart, a hátába és nyakcsigolyájába kapott golyókat, ugy, hogy pár lépés után eszméletlenül összerogyott.

A lövések zajára a szomszédok siettek át a Csányi portára, lefegyverezték Fehér Istvánt, a sulyosan sebesült embert pedig orvoshoz vitték. Csányi tegnap belehalt sérülésébe.

Fehér Istvánt a csendőrség letartóztatta.

Elfogtak a zsibogón egy elmegyógyintézetből szökött betörőt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Szerdán délelőtt fél 12 óra tájban Alföldi Béla és Sári István a zsibogón elfogták Obis Gyula többszörösen büntetett életü betörőt, aki nemrégiben a sátoraljaujhelyi elmegyógyintézetből szökött meg. Obis Gyulát Sári István ismerte meg és tekintettel arra, hogy Obis állandóan fegyverrel szokott járni, segitségül hivta a robusztus termetü Alföldi Bélát, aki egyetlen kézfogással ártalmatlanná tette a veszedelmes embert. Obist még a helyszinen megmotozták, de egy bicskánál egyebet nem találtak nála. Utána bekisérték a rendőrkapitányságra, ahol megkezdték kihallgatását. Obist a rendőrség több betörés elkövetésével gyanusitja. Azt hiszik, hogy ő tört be az egyik nagyerdei dohánytőzsdébe is, ahonnan nagyobb értékeket vitt magával.

Az elmegyógyintézetből megszökött betörő egyelőre tagad, dacára annak, hogy már tárgyi bizonyitékot is sikerült beszerezni ellene. Ügyében tovább folytatják a nyomozást.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

A sajtó hatalma Ázsiában

Nyugat és Kelet misztikus harca az ujságok birodalmában

Irta: HUGH BYAS.

Hetvenhat hatalmas oldalban jelent meg a Japan Advertiser, a nagy tokiói napilap, miután palotájának leégése után a lap kénytelen volt megjelenését heteken át beszüntetni. Meiklejohn, a hires japán nyomdász, aki a lapot 40 évvel ezelőtt alapitotta, ma talán rá sem ismerne már lapjára. Még jobban csodálkozna, ha megtudná, hogy a lap ennyire fejlődött, dacára annak, hogy óriási katasztrófák két esetben is megszakitották a lap kiadását. Első esetben, amikor az 1923-beli tüzvészek után a lapot minden biztositási segitség nélkül kellett ujra kiadni. Másodszor már megtérült a kár egyrésze biztositásból, de az ujrakiadás munkája a legkellemetlenebb gazdasági depressióba esett bele. Hét év lefolyása alatt kétszer pusztitotta tüz el a lapot és kétszer épitődött ujra a nagy japán-angol lap. Kell-e ennél jobb jel a lap életerejéről?

Első pillantásra luxusnak tünik fel egy angol lap kiadása távolkeleten. De a lapnak kétszeri feltámadása bizonyitéka annak, hogy a Japán Advertiser teljesen egészséges organizmus, mely fontos szerepet tölt be. Mi tehát az idegen sajtó szerepe Ázsiában? Rögtön a kérdés felvetése után rájövünk arra, hogy az ázsiai sajtó szerepe az európai szemében szinte teljesen ismeretlen terület. Az idegen sajtó keletkezése és hatalma az ázsiai történelem meg nem irott lapjai közé tartozik. A kutatók, akik annyi időt szenteltek az ázsiai népek ébredésének tanulmányozására, ugylátszik nincsenek tisztában az angol nyelvü ujságok szerepével. Az angol sajtó, melynek lánca Ceylonból indul, keresztül-kasul járja Indiát, mélyen befurakodik Malájba, végigfut a kinai parton ma erősen szeget vert Japánba, ahol a nyugat ujjászületődik. A szabad sajtó hatalmának fejlődése elkerülhetetlen volt. Európa fülei és szemei behatoltak az ázsiai fátyol mögé!

Egy kétes értékü aforizma szerint a kereskedelem a hóditó nemzeti zászló után megy. Helyesebb volna azonban azt mondani, hogy a zászló halad a kereskedelem által kitaposott utakon. Kétségtelen azonban, hogy az idegen nyelvü sajtó követte a kereskedőket Ázsiában. A kereskedelem számüzöttjei, akik a szerződéses kikötőkben kerestek megélhetést, egy periszkópot kerestek, amelynek segitségével követhették az otthoni eseményeket. Azonkivül szükségük volt rendes hajózási hirszolgálatra is. A sajtó első kötelessége a távolkeleten tehát a kereskedelmi hirszolgálat volt. Előbb-utóbb azonban a lapszerkesztőség kénytelen volt a helyi viszonyokat is tanulmányozni, — ugyhogy a végeredményben a lapnak érinteni kellett a belpolitikát is. Igy kezdődött szerény módon a Japan Daily Advertiser munkája 1890-ben. A lapok később már kábelszolgálattal is operáltak. — Eleinte azonban ez igen költséges mulatság lett volna.

Meiklejohn, a nyomdász észrevette, hogy az ujságkonjunktura Keleten éppen ébredőfélben volt. Igy azután meghonositotta az idegen neylvü sajtót Japánban ugyan azon metódussal, amellyel annyi ismerőse Európában meggazdagodott már. Semmiféle féltékenység, rossz kivánság, vagy a belföldiek ellenzékieskedése sem volt képes őt munkájában megakasztani. Az idő bebizonyitotta, hogy igaza volt. Igy dacára annak, hogy az európaiak részére ismeertlen utakon indult el, az általa elvetett magból hatalmas fa lett.

Az ujság tulajdonképen luxus, amelyet a modern civilizáció tett mindennapi szükségletté. A Japan Advertiser fejlődése következésképen felmutatja a mai kor sajtójának összes tüneteit. Három kortársa, három más nagy angol nyelvü lap elesett a hosszu és verejtékes uton. Ketten a háboru és a földrengés következményeinek áldozatai lettek. Hogy miért, azt nem is kell mondani. A Japan Advertiser tulélte mindkettőjüket és ez elég magyarázat e lap szerves erejének. De a Japan Advertiser ujjáébredése határozottan egybe van kapcsolva az ázsiai népek ujjáéledési processzusával. Az idegen sajtó olyasvalamit hozott Azsiába, amely ott addig ismeretlen volt, de ami elengedhetetlen kelléke mindenféle civilizációnak. Az Ázsiában megjelenő angol lapok sok európai tradiciót vezettek be az elvénült, de most ujjászülető kontinensbe. Igy például bevezették a rendes politikai hirszolgálatot, amely magában véve forradalmasitó ujitás volt az ázsiai környezetben.

A politikai hirszolgálat egyenes következménye lett a kormányzat politikai megbirálása és kritizálása meg pedig azok által, akik a rendszer tulajdonképeni alattvalói. A hirszolgálat természetesen mindig fontosabb a komentálásnál, feltéve persze, ha hasznos és értékes, vagy érdekes hirekről van szó. A külföldiek véleménye természetesen elkerülhetetlenül befolyásolta az ázsiait, de még inkább befolyásolta őt azonban a lapok által lefestett és megmagyarázott nyugati élet. Az ujság maga is része lett ennek a nyugati, Ázsiába importált európai életnek, amennyiben a lap által használt szabad nagy és kritika mintegy politikai iskolául szolgált a müvelt japan ifjuságnak. Igy került aztán nyugati és keleti élet az ujságok hasábjain egymással szembe, ha nem is teljesen ellentétbe. A fiatal japán pedig hamar megunt mindent, amit csak lehetett a külföldi szellemü sajtóból.

Ma a helyzet egy kissé megváltozott. Ázsia eléggé felvilágosult már, sőt Japánnak már meg is van a maga rendes napi sajtója, amely átvette a periszkóp szerepét a nyugati világgal szemben, ugyhogy az uj japán generációnak már nem is volna szüksége idegen sajtóra. Azonban sok esetben nincs szükség valamire, a szó szoros értelmében, mindazonáltal hasznos szerepet tud ez a valami betölteni. Igy vagyunk a mai angol nyelvü sajtóval is Ja-

Halálos szerencsétlenség a békéscsabai Sukk-gyárban

Békéscsaba, julius 22.

Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt tegnap délután Békéscsabán, az erzsébethelyi téglagyárban.

Az áldozat Busa Erzsébet 17 éves gyárimunkásnő, békéscsabai, Orosházi-ut 42. szám alatti lakos, aki a gyár géptermében volt beosztva. Busa Erzsébet, mikor a gépek megindultak, a közlömü kerekére a szijat akarta ráhelyezni. A már mozgásban levő kerék elkapta Busa Erzsébet balkezét és megforgatta a levegőben, majd a fejét a falhoz vágta, ugy, hogy teljesen felismerhetetlenségig összeroncsolta, miközben balkezét tőből kiszakitotta. Vérbeborultan terült el a padozaton Busa Erzsébet, akinek nyomban a segitségére siettek. Minden hiába való volt azonban, mert a sulyos külső és belső sérülések Busa Erzsébet azonnali halálát okozták.

A halálos szerencsétlenség szinhelyére azonnal rendőri bizottság szállt ki, amely nyomban megkezdte a kihallgatásokat és megindította a nyomozást a szerencsétlenség okának megállapitása végett.

Annyi máris megállapitást nyert, hogy Busa Erzsébet önhatalmulag akarta feltenni a közlömü szijat, holott ez egy külön szakember munkája lett volna.

A szerencsétlen leány holttestének felboncolását az ügyészség elrendelte.

A „Justice for Hungary" magyar hősei rövidesen meglátogatják Debrecent

Endresz György és Magyar Sándor köszönő távirata Debrecen város polgármesteréhez

(*A Debreceni Ujság tudósitójától*)

A Debreceni Ujság—Hajdufőld beszámolt arról, hogy az oceánrepülő magyar hősök, Endresz György és Magyar Sándor, a budapesti ünnepségek lezajlása után, vagy esetleg csak szeptemberben körrepülést végeznek Magyarország fölött és ezalkalommal a nagyobb városokban le is szállanak. Az előzetes programban első helyen Debrecen áll, mint olyan város, ahol a hős repülők minden bizonnyal leszállanak. Endresz György és Magyar Sándor különben még most is egyre-másra kapják a gratuláló leveleket és táviratokat. Debrecen város közönsége nevében dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes táviratilag üdvözölte őket s erre tegnap délután érkezett meg a következő köszönő válasz:

„Dr. Vargha Elemér helyettes polgármester urnak, Debrecen. — A város közönsége nevében küldött üdvözletét szivből köszönjük és örömünkre fog szolgálni, ha rövid időn belül személyesen is tolmácsolhatjuk köszönetünket Debrecen földjén. Endresz és Magyar."

Ilyenformán tehát kilátásunk van rá, hogy a két hős magyar repülő nemsokára személyesen is ellátogat Debrecenbe a „Justice for Hungary"-val. A magyar óceánrepülőkkel kapcsolatban egyéb vonatkozásban is érdeklődést kelt Debrecenben a világszenzációs teljesitmény. A „Justice for Hungary" ugyanis hatalmas tömegü postát szállitott át az Óceánon keresztül Európába és nagyon sok van ezek között olyan levél és csomag, amelyek Debrecenbe szólanak. A legutóbbi napokban egymásután kézbesitette a posta Debrecenbe a fővárosból azokat a leveleket, amelyeket Endreszék hoztak át az ujvilágból. Többek között a „Verhovay Bs. Egylet" Mc. Keesportból, valamint a Mc. keesporti független magyar református egyház a „Justice for Hungary"-n meleghangu üdvözlő kártyát küldött a debreceni m. kir. Gróf Tisza István tudományegyetem tanári karának és polgárainak.

Egy debreceni futball-biró szerencsés szerencsétlensége a szoboszlói országuton

„Auerbach-csukafejes" nyilt utcán a száguldó motorról

A mult nap délelőtt egy vidám debreceni társaság Schön Miklós futball-biró vezényszavára elhatározta, hogy Hajduszoboszlóra kirándulást rendeznek. Voltak, akik a biztonság kedvéért vonaton utaztak ki Szoboszlóra, Schön Miklós futball-biró azonban, akinek régi terve, hogy motorkerékpárt vásárol, a sógorától kölcsönkérte a féltve őrzött gépet és egy ismerősét a vezetésre megkérte, unokahugával együtt a déli órákban Hajduszoboszlóra indult. Az ut szerencsés volt, nem történt semmi különösebb baj s a hőtorrás vizében órákat előzött a társaság.

Az esti órákban, amikor az óvatos barátok vonattal már régen Debrecen felé utaztak, Schön Miklós, a debreceni futball-biró társadalom egyik tagja kiadta a vezényszót: indulni hazafelé! A barát felült a gépre és begyujtott. Mögötte ült a szerész futball biró, az oldalkocsiban pedig az unokahuga. Ekkor már lassankint kezdett sötétedni, de még jól el lehetett látni az országuton. Rohant a motor vad iramban, de közben gummidefekt lepte meg az utasokat. Amig a renoválás tartott, az alatt egy debreceni pénzügyőr is odaérkezett motoros kerékpárjával és nagyon szépen megkérte a weekendező társaságot, hogy adjanak egy kis olajat. Megkapta és tovább száguldott. A defektet is sikerült elintézni s a háromszorosan megterhelt motor az idő előre haladott voltára való tekintettel nyolcvan kilométeres sebességgel száguldott Debrecen felé.

De mit tesz Isten! Az történt, hogy egy bácsi ebben a pillanatban közeledett egy egész marhacsordával Szoboszló felé. Nagy volt a por s már sötétedett is és a motorkerékpár vezetője csak a legutolsó pillanatban vette észre a csordát. Ekkor már késő volt s a késedelem következménye abban csucsosodott ki, hogy az egyik megrémült ökör neki rohant a száguldó motornak, amely viszont az árokba dobta a szerencsétlen állatot. Egy másik tehén viszont annyira megrémült, hogy a szó szoros értelmében lefeküdt a motor elött. A következő pillanatban a gép hatalmas döccenéssel átvetődött a testes állaton s ugyanakkor történt a futball-biró és barátja részéről a kettős szaltó: a vezető magas ivben repült előre néhány méteres távolságra, fölötte pedig Schön Miklós futball-biró röpült. Mint később elmondotta, a zökkenés és kirepülés pillanatában az volt a legelső gondolata: Szent Isten, most következik a koponyaalap törés és vége mindennek! Ezért tehát — saját szavait idézve — egy „Auerbach csuka-fejest" csinált a motorvezető fölött és szerencsére földet ért.

Ekkor már fél tizre járt az idő. Sötét volt és amint a sportférfiu feltápászkodott a porból, egy tipikus hajdumegyei fahidon találta magát. Egy darabig még szédelgett az eséstől, majd kezdett zuhanni. Az utolsó pillanatban megkapaszkodott a hid alsó szerkezetében, de ez sem tartott sokáig. A karja elfáradt és rövid ideig tartó zuhanás után ott sirt, ahol senki sem látta: a pocsolyában. A motorvezetőt hasonló sors érte. A koponyaalapi törés elmaradt s hőseink csekély horzsolások árán szerencsésen meguszták a szerencsétlenséget. A motor egy kissé elferdült, de még kibirta Debrecenig. A szoboszlói kaland szenvedő hőseit az ismerősök szerencsekivánataikkal halmozták el. Az igazság kedvéért azt is meg kell emlitenünk, hogy a tehéncsordának semmi baja sem lett, — az ijedtségen kivül . . .

Veszteséges üzletévre nem jogosult az adókivetés

A közigazgatási biróság egy hozzákerült felebbezésre érdekes határozatot hozott. Egy vidéki kereskedő a kereseladora vonatkozó vallomásához szabályszerü könyvvezetésen alapuló nyereség és veszteség számlát, valamint mérleget csatolt, igazolta, hogy a kérdéses időszakban üzleti tevékenysége veszteséggel zárult. A kivetett adóját megfelebbezte. Az adófelszólamlási bizottság annak ellenére, hogy megállapitotta, miszerint a könyvvezetés ellen kifogás nem emelhető, az adót nem törölte azzal az indokolással, hogy az egyenlő teherviselés szempontjából a kimutatott veszteség ellenére nem maradhatott az adózó adózatlanul.

A panasz a közigazgatási biróság elé került és a közigazgatási biróság helyt adott a panasznak, mert megállapitása szerint az adózónál az adókivetés előtt szabályszerü könyvvizsgálatot is tartottak s a felvett jegyzőkönyv szerint a szabályszerüen vezetett könyvek a kérdéses adózási időszakra tényleges veszteséget mutattak fel. Már pedig ha az adózó szabályszerü könyveket vezet és a könyvvezetésre fennálló szabályok pontos betartása mellett a könyvek veszteséget tüntetnek fel, azon a cimen, hogy mások is hasonló körülmények között sulyos adókkal megrótattak, az egyenlő teherviselésre való hivatkozással mesterkélten adóalapot megállapitani nem lehet, hanem a fennálló és igazságos adóztatás reális alapját biztositó szabályok értelmében más adózók is a törvény értelmében őket nem terhelő adó alól mentesitendők. A közigazgatási biróság határozata — különösen annak indokainál fogva — rendkivül nagy jelentőséggel bir a kereskedők és iparosok jövőbeni adózására.

MENETJEGY IRODÁBAN
olcsó ellátási jegyet vehet
ERDŐBÉNYEFÜRDŐBE
Külön konyha. Gyönyörü kirándulóhelyek. Tánc! Legkellemesebb hétvégi szórakozást nyujt Önnek fáradságos munkája után. — A MAV. Menetjegy irodában teljes felvilágositást nyer.

Eladó háza
van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja:
Kossuth-u. 3. I. e.

pánban. Az Advertiser amellett, hogy az idegenek, akik ma fővesi, ellátja olvasnivalóval és hirekkel, nagyon sok japán olvasóval is bir. Hogy mit is jelent ez a tény a lap életerejére és nyilvános hatalmára való tekintettel, azt legjobban két külföldi ujságiró állapitotta meg legutóbbi tokioi látogatása alkalmával. Az egyik, aki már annakelőtte járt Japánban, egyik amerikai hetilapban egy cikket közölt a japán-angol lapokról, amelynek során rámutatott arra, hogy idegennyelvü lapok csak egy bizonyos szerény példányszámot tudnak csak távol keleten elérni. A cikket nagy meglepetéssel olvasták az Advertiser irodájában, mert kiderült, hogy a cikk megjelenésekor az Advertiser példányszáma 50 százalékkal tullépte az amerikai ujságiró által megállapitott maximumot. Utóbbi megfeledkezett ugyanis arról, hogy felbecsülhetetlen a száma az angolul olvasó japánoknak. A másik ujságiró szerint az Advertiser a mintaképe volt a politikai bölcsességnek a nehéz ázsiai hivatzetben.

A nehéz helyzet ott áll elő, hogy e lapoknak egyszerre kell a kevésszámu külföldi és európai gondolkodásu olvasót és másrészt a sokszor tulnyomó számban levő ázsiai angolul olvasó, de lokálisan gondolkodó bennszülöttet megnyerni. Az Ázsiába importált európai sajtó ma már nem is annyira csak meginditója, de szerves része a haladó ázsiai kulturának, ugyhogy sok esetben már nem is nyugatról szállit hasznos tudnivalókat keletre, hanem gyakran az ellenkező irányba is.

Miért mentette fel a svájci bíróság Hofer Kunó gyilkosát

Legalább egy évig szanatóriumban kell kezelni a szép Simone-t

Chur, julius 22.

A svájci bíróság, mint ismeretes, Simone Boulter asszonyt felmentette a Hofer Kunó meggyilkolása miatt ellene inditott perben. A birósági itélet — amelynek indokolása most jelent meg — részletesen elmondja, miért mondotta ki a bíróság a felmentést.

A bíróság igaznak fogadta el Simone Boulter vallomását a gyilkosságot megelőző körülményekre és magának a tettesnek a lelkiállapotára vonatkozólag. Igaznak fogadta el a bíróság az asszonynak azt a kijelentését is, hogy eredetileg nem Hofert, hanem saját magát akarta megölni.

A beszámithatatlanság kérdésében a bíróság a szakértők meghallgatása után arra a meggyőződésre jutott, hogy sok körülmény szól a beszámithatóság mellett, sok pedig ellene. A pro és contra érvek körülbelül egyensulyban vannak.

A bíróság alapos megfontolás után ugy határozott, hogy a beszámithatatlanság kérdésében Simone Boulter javára dönt. Minthogy a beszámithatatlanság büntetlenséget biztosit a tett elkövetőjének, Simone Boultert a svájci büntetőtörvénykönyv 23. szakasza alapján szabadlábra kellett helyezni. A bíróság az itélet kihirdetésével kapcsolatban kifejezést adott annak a felfogásának, hogy a feldult lelkiállapotban lévő tettes hozzátartozóitól el lehet várni, hogy Simone Boultert nyomban szabadlábrahelyezése után szanatóriumba viszik és ott legalább egy évig pszichoterapiai kezelésben részesitik.

A nagyváradi nyugdijasok reggel fél három órakor megrohanták a pénzügyigazgatóságot, mert azt hallották, hogy megérkezett a nyugdijuk

Háromezerkétszáz nyugdijas közül csupán 300 ember kapott nyugdijat

Nagyvárad, julius 22.

Példátlan jelenet zajlott le a nagyváradi pénzügyigazgatóság előtt. A nyugdijasok valahogy megneszelték, hogy Bukarestből 2 millió lei érkezett a nyugdijak kifizetésére és már reggel félháromkor megjelentek a pénzügyigazgatóság előtt, hogy nyugdijukhoz jussanak. Negyvenkilenckor, amikor a pénzügyigazgatóság helyiségei megnyiltak, az 1200—1300 főnyi tömeget el akarták távolitani, ezek azonban nem tágitottak. — Óriási lárma keletkezett, az eredmény az lett, hogy Nagyvárad 3200 nyugdijas közül összesen 300 embernek adtak nyugdijat, a többinek nem jutott.

Irók, négerek és fürdőpincérek

Nyári saláta Páris és környékéről

Páris, julius 22.

Vajon igaza van-e annak az amerikai vendégnek, aki egy hetes párisi tartózkodás után elmenekült a tengerpartra, vagy Londonban, mert a nagy gyarmatügyi kiállitás állitólag megtizszerezte Párisban a gyarmatokról származó lakosságot. Tiszta emberi szempontból természetesen nincs igaza. A nagy vita azonban folyik annál jobban a nagy hotelmagnagerek és vendéglők között. A baj abban van, hogy a kiállitás mindenesetre sok külföldi vendéget csábit Párisba, ugy hogy haszon is esnék belőle. Másrészt azonban a fenti amerikai állitólag nem az egyetlen, aki elmaradt Párisból. Elvégre üzlet, üzlet. Az amerikai otthon tulsok színes embert lát. Amikor Európába jön, akkor elvárja, hogy a környezet tisztára fehér legyen. Már most egy ilyen kiállitás mint az idei természetesen elkeseriti a csökönyös amerikait. Tény az, hogy az idén több az európai vendég és kevesebb az amerikai.

A kérdés az, hogy vajon sok európai megér-e annyit, mint a kevés amerikai. A faisulyt persze a zsebben elrejtett pénzmennyiség adja meg.

•

A párisi könyvek csodálatosan olcsóknak tünnek fel mindenkinek, akár előkelő könyvüzletben, akár a Szajnaparti handléknál. A vevő azonban kezd ébredni és rájött arra, hogy tulajdonképpen egy német könyv majdnem három annyi anyagot nyujt mint az átlagos francia könyv. A trükk abban rejlik, hogy ugyanazt az anyagot egy párisi kiadó szivesebben elosztja három könyvre. Igy például Maurois háborus sorozata a „Les silences du Colonel Brambie", meg „Les Discoure du Docteur O'Grady" stb. német könyvkiadónál valószinüleg két könyv helyett egyben jött volna ki. Már most az a kérdés, hogy ki a hibás? A könyvkiadó, aki a közönséget félrevezeti amikor azt mondja, hogy olcsó könyvet nyujt, az iró, aki mondanivalóját annyifelé osztja amennyire csak lehet, vagy a vevő, aki szivesebben vesz több olcsó könyvet, mint egy vastag, szépen kiállitott kiadást.

•

Ugy látszik, hogy a fenti problémák eltörpülnek a vendéglőipar uj találmányával szemben. Az egyik párismelléki strand-vendéglős hirdetést irt ki, hogy dupla fizetést ad annak a pincérnek, aki a vendéget nemcsak bent az asztalnál, hanem kint a vizben is kifogástalanul tudja kiszolgálni. Egy megjelölt napon több tucat jelentkező versenyzett az áldásért. Az élelmes vendéglős persze nagy propagandát csapott, ugy hogy még mielőtt a vizben való kiszolgálás megkezdődött, ő már jó üzletet kötött. A szomszédban levő vendéglők dühökben szintén nem tehettek egyebet, mint vizben is kiszolgáló pincéreket alkalmazni.

•

A lapok azt állitják, hogy a vidéki francia az idén szintén belépett az utazók és turisták közé. A vendéglős, akit ezirányban meginterjuvoltam kijelentette, hogy két faita embertől irtózzék a kereskedő és a vendéglős. Az egyik a skót, kinek zsugorisága mondabeli, a másik pedig a vidéki francia. Saját kijelentése szerint egy néhány évvel ezelőtt megesett vele az, hogy egy Lyonvidéki jobb módunak kinéző francia gazdász nála ebédelt és ebéd után, amikor fizetésre került a sor alkudni kezdett a főpincérrel. A vendéglős kerülni akarván a botrányt és igy kénytelen volt az árak egyharmadát elengedni.

Hatósági sütőde felállitásával törik le a kenyérárakat Nagykanizsán

Nagykanizsa, julius 22.

A nagykanizsai sütőmesterek a boletta árának uj megállapitása után a félbarna kenyér kilóját 12 fillérrel 30 fillérről 42 fillérre emelik fel. Dr Hegyi Lajos polgármesterhelyettes, főjegyző ankétet hivott össze, amelynek eredményeképen a kereskedők lemondtak két filléres hasznukról ugy, hogy a kenyér ára 40 fillérre szállott le. Tegnap Beőthy Zoltán alispán táviratban hivta fel a polgármestert, hogy kisérje figyelemmel a kenyér árának alakulását és ha az 8 fillérnél nagyobb összeggel emelkednék, a legerélyesebb eszközökkel járjon el a drágitókkal szemben. Hegyi Lajos dr polgármesterhelyettes, főjegyző ma délelőtt felhivta a nagykanizsai sütőmestereket, akik előtt kijelentette, hogyha 48 óra alatt nem szállitják le a kenyér árát legalább 38 fillérre, hatósági sütődét állit fel.

A Debreczeni Ujság előfizetőinek és olvasóinak nagy értékü kedvezményt nyujt a városi uszoda látogatására

A városi uszodában előfizetőink és olvasóink a rendes napiárakból, valamint a havibérletjegyekből 20% engedményben részesülnek, gyermekeik pedig 33%-ban, mig az idénybérletnél *44% engedményre tarthatnak igényt.*

A szelvényeket, amelyek bemutatása ellenében ezek a kedvezmények igénybevehetők, az alábbiakban közöljük.

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 11·— P.,
a 25.— P értékü idényjegyét ezen szelvény ellenében 14.— pengőért válthatja meg.
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 5·— P.,
a 12.— P értékü idényjegyét ezen szelvény ellenében 7.— pengőért válthatja meg.
(Gyermekek részére.)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 2·— P.,
a 10.— P értékü havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 8.— pengőért válthatja meg.
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 1·— P.,
az 5.— P értékü havi bérletjegyét ezen szelvény ellenében 4.— pengőért válthatja meg.
(Gyermekek részére.)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér,
a 60 fillér értékü napijegyét ezen szelvény ellenében 50 fillérért válthatja meg.
(Felnőttek részére)

DEBRECENI UJSÁG
VÁROSI USZODA SZELVÉNYE
Értéke 10 fillér,
a 30 fillér értékü napijegyét ezen szelvény ellenében 20 fillérért válthatja meg.
(Gyermekek részére.)

A fenti szelvény beszolgáltatása ellenében kedvezményes áru idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28/a) a napijegyeket pedig az uszoda pénztáránál állitják ki. Havi bérletjegyek a kiváltástól számitott 30 napig érvényesek.

Hirek

1931 julius 23 (csütörtök)

Prot.: Lenke. Kath.: Apollinár.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó" Piac-utca 33. — „Murakközy" Piac-u. 72. — „Sas" Hatvan-u. 70. — „Csillag" Árpád-tér 1. — „Nádor" Szent Anna-u. 66.

—

IDŐJÓSLÁS

Európa délnyugati felén a légnyomás megnövekedett és ott az idő derült, száraz jelleget öltött. Az oceánni levegő most Angliát és Németországon át özönlik Lengyelország és hazánk felé. Ennek hatása alatt az elmult éj folyamán még a Duna—Tisza közén és a Tiszántulon voltak kiadósabb, sőt a Körös vidékén zivatarokkal is járó esők. Putnok 21, Eger 14, Tarcal 13, Turkeve 12, Szeged, Halas, Tiszafüred és Tokaj 11, Mátészalka 10 milliméteres csapadékot jelentett. A nappali felmelegedés kedden az ország keleti és délkeleti részein még a 28—29 fokot elérte, azonban a Dunántulon 20 fok alatt maradt. Ott az éjszakai hőmérsékletek helyenként a 10 fokot sem érték el, mig az ország többi részein 12—14 fok között váltakoztak.

Budapesten 22-én délben a hőmérséklet 22 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 763 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Ujból melegedő, tulnyomóan derült, csendesebb idő.

—

— **Mintasirokat létesitenek a köztemetőben.** Az uj köztemetőben már megkezdődött a sirhelyek eladása. A városi tanács szerdai értekezletén Borsoss József műszaki tanácsos bejelentette, hogy egy debreceni vállalat azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy a köztemetőben mintasirokat létesithessen. A tanácsi értekezlet ezt megengedte azzal, hogy a sirhelyek áráért a vállalatnak természetesen felelősséget kell vállalnia, tehát vagy megveszi valaki a mintasirokat, vagy pedig ha ez nem történnék meg, akkor a vállalatnak kell megfizetni a sirhelyek árát.

— **A városi erdei vasut biztositása.** Debrecen város erdei vasutja 27 kilométerig van biztositva. Közben azonban még kilenc kilométert kiépitettek és ez a rész még nincs bebiztositva. A városi tanács szerdai értekezlete dr Veress Géza tanácsnok előterjesztésére kimondotta, hogy biztositja az uj kilenc kilométeres szakaszt is.

— **Az elemi iskolák javitása.** A debreceni református egyház gazdasági hivatala megküldte Debrecen városnak az elemi iskolai épületeken levő hiányok kimutatását. Mivel a fedezet kevés, a szerdai tanácsi értekezlet az ügyet azzal adta ki a müszaki ügyosztálynak, hogy csak az épület állagát veszélyeztető hiányok pótlásáról gondoskodjék a nyári szünidő alatt. Ugyanezt határozták a római katholikus elemi iskola épületének javitása ügyében is.

— **Székelési zavarok,** bélgörcs, puffadtság, gyomorszédülés, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes **„Ferenc József"** keserüviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüriti, a vérkeringést elömozditja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a **Ferenc József** vizet ugy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Agyonvertek a legények egy tettenért zsebmetszőt.** Miskolcról jelentik: Véres esemény foglalkoztatja Gömörmegye népét. Az eset Sőregen történt, hogy egy Jóni Rudolf nevü 17 éves csavargó, aki zsebmetszésért már sokszor volt büntetve, áldozata lett a népharagnak. Jóni Rudolf ugyanis egy mulató társaságba keveredett, amelyben tulnyomórészt fiatal legények voltak s a mulatozás hevében ügyesen kiemelte az egyik legény pénztárcáját. A lopást azonban észrevették és a tolvajt nyilvánosan leleplezték. A felháborodott, ittas legények erre azonnal nekiestek a zsebmetszőnek és ugy összeverték és rugdalták, hogy véresen, eszméletlenül rogyott össze a kocsma padlóján. A mentők be akarták szállitani a kórházba, de utközben kiszenvedett. A népitéletben résztvett legények közül a csendőrségnek kettőt, Varga Józsefet és Bodnár Józsefet sikerült elfognia és letartóztatnia. A két tettest beszállitották az ügyészség fogházába, a lincselés többi tettesét pedig most keresi a csendőrség.

— **Iparos szakosztályi ülés.** A debreceni Ipartestület sütő szakosztálya julius 23-án, azaz ma, csütörtökön délután 5 órakor az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: A liszfehéritőszerek alkalmazásáról, valamint a lisztforgalmi adó ügyében kiadott miniszteri rendeletek, valamint egyéb fontos ügyek megtárgyalása. Tekintettel arra, hogy ezen ülésen tárgyalásra kerülő ügyek minden szakosztályi tagra egyformán rendkivül fontosak, a szakosztályi tagok teljesszámu és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

— **Ajándék a magyar nóta kedvelőinek.** Dezső Gábor zeneszerző huszonötéves jubileumát ugy ünnepli, hogy nótatermésének két legszebb számát bárkinek megküldi, aki azt tőle kéri. A Gyula Diák két gyönyörü versére szerzett daloknak teljes zongoraparti-turáját mindenki megkapja, aki posta- és adminisztrációs költségekre 24 (huszonnégy) fillért levélbélyegben elküld Dezső Gábor cimére Budapest, VIII., Szigony-u. 16 b. I. 18. A szerző érdeklődéssel varja, hogy hány nótakedvelő fordul hozzá az ajándékért, mert tizezer példányban nyomatta ki aa jubiláris nótákat.

— **A Debreceni Vadásztársulat** évi rendes közgyülését julius 30-án, csütörtök délután 6 órakor tartja a városháza nagytanácstermében. Tárgysorozat: megnyitás, beszámolás az 1930—31. vadászati évről, berendezkedés az 1931—32. vadászati évre, esetleges inditványok. Dr Bartha, jegyző.

— **Elrontott gyomor,** bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájiz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Hajdu László sütő segéd—Király Erzsébet.

Születések: Kiss János npsz. leány Piroska, Knölling Ottó fiu Ottó, Czibere Antal béres leány Mária és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Basil Ferencné Schwarcz Erzsébet, r. kath. 42 éves, Külsővásártér 7., Noszoda Zsófia r. kath. 30 éves, Budapest, Spitz Menyhért izr. 75 éves, Simonffy-u. 31., Szántó Mártonné Guttmann Regina izr. 55 éves, Püspökladány, Böör József ref. 75 éves, Bethlen-u. 39., Aranyi Lőrinc ref. 61 éves, Böszörményi-ut 27., Oláh Péter ref. 46 éves, Kispalád, Aszalós Margit r. kath. 4 nónapos, Pesti-u. 4.

—

— **A „Debreceni Szemle" legujabb száma.** Most jelent meg a „Debreceni Szemle" legujabb száma, amely tudományos életben mindig eseményt jelent. A kitünő szakfolyóiratban ezuttal is a debreceni és fővárosi szaktekintélyek foglalkoznak azokkal a problémákkal, amelyek mindenkit érdekelnek. Orvostudományi értekezések, alföldkutatási tanulmány, nemzetgazdasági cikkek és könyvtanulmányok teszik változatossá a „Debreceni Szemle" legujabb számát. Külön figyelmet érdemelnek Pongrácz Sándornak, Gaál Istvánnak és Berényi Dénesnek a cikkei, amelyek általános érdekességüknél fogva keltenek feltünést és kiváltják mindenkinek az érdeklődését.

—

SZÓRAKOZOTTSÁG

A szórakozott tanár utközben észreveszi, hogy otthon felejtette noteszét. Visszafordul és becsönget az ajtón. A szobalány ki sem néz az ajtón, hanem kikiáltja:

— Nincs itthon a tanár ur!

A tanár megcsóválja a fejét:

— Na, akkor megint hiába jöttem

—

— **A MFTR menetdijkedvezményei.** Budapestről jelentik: A M. kir. Folyam- és Tengerhajózási rt. igazgatósága közli, hogy julius 25-től kezdve a Budapest—mohácsi vonalon a következő menetdijkedvezményeket lépteti életbe: 1. A Budapest—mohácsi forgalomban 25 százalékos kedvezményes kirándulási menettérti jegyek lépnek érvénybe, amelyek bármely napon az állomási pénztáraknál válhatók meg. Ezek a jegyek 3 napig érvényesek, a visszautazás akár a Társaság, akár pedig az Első Dunagőzhajózási Társaság hajóin történhet. 2. Budapestről Mohácsra és vissza I. osztályban utazók részére 40 százalékos kedvezménnyel hétvégi jegyek adatnak ki, amelyeken az utazást akár Budapesten, akár pedig Mohácson lehet megkezdeni, a visszautazás akár a társaság, akár a Dunagőzhajózási Társaság hajóival történhet. Az utazást sem a kirándulójegykkel, sem a hétvégi jegyekkel megszakitani nem lehet 3. A budapesti—mohácsi vonal viszonylatában azonkivül legalább 15 személyből álló csoportok I. osztályon 25 százalékos menetdijkedvezményre tarthatnak igényt, amely jegyek az állomási pénztáraknál s a menetjegyeirodákban válthatók.

— **Hálófüggöny,** Week-end szék, turista hátizsákok és alumínium edények jutányos árban kaphatók Antalfy sportáruházban, Varga-utca 1.

— **Kerékpárjait** átzsirozza, szakszerüen javitja mindenféle alkatrészeket bel- és külföldi gummikat raktáron tartok, azonnal be is helyezem. Nagy István müszerész. Széchenyi-utca 6.

GEBAUER
TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
KOSSUTH-UTCA 2.
TELEFON NAPPAL 103. ÉJJEL 69.

— **Térzene a Déri-muzeum előtti téren.** A Keletmagyarországi Rádió Társaság megafonos erősitő berendezésével térzenét ad a Déri-muzeum előtti téren kitünően összeválogatott müsorszámokkal este fél 7 órától fél 8 óráig, melyre a közönség szives megjelenését kéri a Keletmagyarországi Rádiótársaság.

— **A „Fiatal Magyarság"** harmadik számát hozta a posta. Érdeklődéssel olvassuk a felette változatos és rendkivüi gazdag tartalmu folyóiratot, mely nemcsak az egészséges magyar világnézetet és gondolatot akarja kiépiteni, hanem egyben a magyar müvelődés és tudomány egészen uj eredményeiről is számol ad. Az értékes cikkeket ezuttal Witz Béla, gróf Teleki Pál, dr. Fodor Ferenc, dr. Sik Sándor, dr. Buczkó Emil, Gacs János, vitéz Faragó Ede, Rusztek Károly, Buday György, dr. Dénes Tibor, Bálint Sándor, Posewitz Guidó, Lovász Tibor irták. A folyóiratot érdekessé teszi az értékes magyar könyvek ismertetése. Ezt a nagy reményekre jogositó lapot dr. Fodor Ferenc egyetemi tanár, Sik Sándor dr. és vitéz Faragó Ede főmunkatársi közreműködésével szerkesztik.

— **Értesités.** Tisztelettel értesitjük a gázfogyasztó közönségünket, hogy a gázgyár nyomás szabályozó készülékek javitása miatt f. hó 23-án, csütörtökön hajnali 4 órától délelőtt 11 óráig a gáznyomás a rendesnél valamivel kissebb lesz, amiért kérjük a n. é. közönség szives elnézését. Világitási vállalat.

— **Minden csoda két napig tart!** Csodálja tehát Springer levélpapir különlegességeit, annak olcsóságát, egy csomag 48 fillér, ha már nem csodálja, szóljon nekem, hogy áraimmal ismét csodálatba ejtsem. **Springer,** papir fényképészeti szaküzlete.

— **Zongoraórákat ad** és csoportos magyar nóta tanitást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

— **Felhivjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény dijazás ellenében elintézethet Budapesten anélkül, hogy személyesen felutazna s igy megtakaritható az utiköltséget. Cim a kiadóban.**

Ha
eladni
akar, vagy
lakása kiadó,
csupán egyszer hirdesse meg lapunk
apró-hirdetési
rovatában biztos eredményre vezet!

— *KILAKOLTATTA A VÁROS A SIMONFFY-UTCAI VEREBEKET.* Szinte észrevétlenül történt ez az *antiszociális* intézkedés, amely Debrecen városának tízezernyi lakósát sujtotta. A szegény verebek, bár elég hangosak, sajtó hiányában nem tiltakozhattak évtizedes szerzett jogaik lerablása miatt. A város ugyanis uj ruhába öltöztette a Simonffy-utcai bérláztömkeleget és ennek elsősorban a verebek látják kárát, mert az utca egyik egész oldaláról eltünnek azok a lakást nyujtó, ottlevő hézagok, amelyek a multszázadvég ízlése szerint készült barokk-kváder ál-kősorok között biztos és — a nagy forgalomból ítélve, — olyan meleg lakást nyujtottak Debrecen verébtársadalmának. Az uj fal szomorúan sima és ha egy-egy régi lakóhelyéről az utcába, rémülten röpködve tovább a sima, sárga felületen. A természetbarátok kétségkivül számolni fognak az érdekes téli verébsokadalom eltünését, viszont az utca *emberi lakósága* bizonyára kaján örömmel üdvözli a verebek guanó-termelő nagyüzemének bukását, annál is inkább, mert ennek az üzemnek működése igen csekély közgazdasági hasznot, de annál több illatot és bosszuságot hozott.

— **Lovat vett Debrecen várostól a hercegprimási uradalom.** Az esztergomi hercegprimási uradalom Debrecen várostól három lovat vásárolt. A város a három lovat kétezer pengőért adta el.

Együtt fognak működni a parlamentben a borvidék képviselői

Budapest, julius 22.

Ma délben 12 órakor a Ház 1. sz. tanácskozó termében Bessenyey Zénó képviselő elnöklete alatt a Ház borvidéki képviselői jöttek össze, hogy megvitassák a szőlőgazdák és borértékesités problémáit. Elhatározták, hogy érintkezésbe lépnek a földmivelési és pénzügyi kormánnyal a borfogvasztási adónak a belfogyasztás megszervezésének és több igen fontos, az ország egész szőlőtársadalmát érdeklő kérdésének tisztázása tekintetében. Elhatározták ovábbá, hogy a borvidéki képviselőknek pártkülönbség nélkül való együttmüködését szükségesnek tartják s még a parlamenti szünet alatt is állandóan fenntartják egymással a kapcsolatot és a legközelebbi értekezletet a jövőhéten kedden déli 12 órakor tartják.

Állást keres

Tegye közzé apróhirdetését 2 napilapban, 10 szót 30 fillérért. — Hirdetését feladhatja: Kossuth-utca 3. sz.

Keltető gépek müanyák
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett

SZÍNHÁZ MOZI

A kedves Selby

Edgar Wallace komédiájának bemutatója a Kamaraszinházban.

Alig egy esztendővel ezelőtt még az európai könyvpiacnak zenzációja volt egy ujabb Wollace-regény megjelenése. A vége az lett, hogy mindenki ráunt az egykaptafára irott detektiv-regényekre. A színpad nem látott belőlük semmit. Most a Kamara szinház adta meg a lehetőségét annak, hogy Edgar Wallace „alvilágának" rejtelmeit a színházi publikum is megismerje. A „kedves Selby" lényegében nem egyéb, mint egy pompásan sikerült és tiz százalékos irodalmi értéket tartalmazó paródia. Paródiája az igazi, vértől csöpögő, hátborzongató Walloce-regénynek. A három felvonásos komédiával nem a kriminológia vonul színpadra, hanem egy tökéletes paródia, a szó klasszikus értelmében. A darab egyáltalában nem jelent semmit, mint irodalmi értéket, de mint szellemes és ötletes színpadi termék, föltétlenül megállja a helyét. A kivánt célt eléri: egy estére szórakoztat. Nehezen, vontatottan indul az első felvonás, csaknem az unalmasságig. A második felvonás azonban kárpótolja az elsőt. Itt kezd kialakulni a tulajdonképeni esemény. Ügyes fordultak, ióI kihasznált lehetőségei a groteszk helyzeteknek tele tüzdelve könnyü szellemességekkel: ez az, ami a darabban figyelemre méltó.

A sikert elsősorban Miskey József aratta az előadásban, aki Selby szerepében a legkiválóbbat nyujtotta. Az egyetlen női szereplő, Szepessy Edith minden tekintetben kifogástalan volt. Fabinyi István groteszk szerepében igen jól játszott. Ihász László, Sorr Jenő és Füredy József szintén nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. Miskey József rendezése preciz munka volt. *(B. L.)*

Debrecen város nem engedi el a Kamaraszinház vigalmi adóját

Alapi Nándor, az Országos Kamaraszinház igazgatója mint arról korábban beszámoltunk, beadványt intézett Debrecen városhoz és kérte, hogy engedje el az Országos Kamaraszinház előadásai után szedett 10 százalékos vigalmiadót. A szerdai tanácsi értekezlet — tekintettel arra, hogy a vigalmiadó-szabályrendelet szerint nincs joga vigalmiadót elengedni, vagy mérsékelni, — a kérést sajnálattal bár, de nem teljesitette.

—

Érdekes és vidám estében lesz része ma este közönségünknek. Legmaibb problémák kergetik egymást Chiarelli darabjában, az az Arc és álarcban és aki megnézi, sokáig nem felejti el. Alapi egy férjet játszik, aki mikor saját meggyőződésével szembe kerül: meghorpan. Miskey egy derüs bankárt játszik. Szepessy Edit egy könnyelmüségében is szerető és megtisztuló asszonyt, de Kézdy, Sorr, Fabinyi, Füredi, Hajnal, Kiss, Verbőczi is érdekes feladatot old meg. Az Arc és álarc előadásáról mindenki beszélni fog.

—

MÜSOR:

Csütörtök: **Arc és álarc.** (Először)
Péntek: **Arc és álarc.**
Szombat: **Kacagó est.**

VIGSZINHÁZ
TELEFON 14-71

csütörtök, julius 2[illegible]
Este fél 9 órai kezdettel
Dalrevü szkecs
keretében személyesen fellépnek:
MEDGYASZAY VILMA,
SOMOGYI NUSI,
LAURISIN LAJOS
a m. kir. Operaház tagja,
KÖPECZI BOOCZ LAJOS,
MATÁNY ANTAL
a Nemzeti Szinház tagja.
LAURISIN MIKLÓS
zongoraművész.
Ragyogó est! Dal, zene, tánc.
Mérsékelt helyárak!
80 fillértől P 2.20-ig.

Rossz időben fél 7-kor
Ramon Novarro
Sevillai énekes

Előfizetőinkhez!

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD"-et bármely külföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és pontosan kitöltve kiadóhivatalunknak megküldeni (Kossuth-u. 3. I.), vagy pedig a címét a 1—41. telefonszámra közölni

Kérem a „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD"-et, melyet eddig

.....

címre kézbesitettek, ... hó .... tó ....

hó ..... ig a következő címre küldeni:

Név: .....

Uj cim: .....

Kert-mozi

Telefon: 11—71.
Ma este 9 órakor
Ramon Novarro egyetlen filmje, melyben opera-áriákat énekel.
Partnerei:
Dorothy Jordán
és
Renée Adore
müvészi alakitásával
A SEVILLAI ÉNEKES
hangos filmdráma telve énekkel és muzsikával 11 felvonásban.
Ezt megelőzi: Metro hangos világhiradó.
Kedvezőtlen időben a jegyek másnapra érvényesek.

FŐISKOLA

Diáknyaralás. A (MEFHOSz) Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége balatonzamárdii üdülőtelepén 20 napos turnusokban biztosit nyaralást diákok részére. — A részvételi dij 40 pengő. Legközelebbi csoportok augusztus hó 1-én és 21-én indulnak. Az augusztus 21-én induló fiucsoportra augusztus 10-ig lehet jelentkezni. A jelentkezést személyesen, vagy irásban elfogadja a titkárság (Üllői-ut 21. II. 6.) hétfőn, szerdán és pénteken délután 4—6-ig. Telefon: 865—15.

RÁDIÓ

Csütörtök, julius 23.

Budapest: 9.15: A m. kir. József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 9.30: Hireek, a hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjelző szolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hirek, a hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 4: Magyar hangverseny a m. kir. Mária Terézia honvéd gyalogezred zenekarának előadásában. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. 5.15: „Az Eszakamerikai Egyesült Államok történelmi nevü magyarjai". Kun Andor előadása. 5.45: Hangverseny. 6.45: „Tanulmányi ösztöndijaink". Horváth Kálmán előadása. 7.15: Hangverseny különleges hangszereken. 8: Ifju Sáray Elemér és cigányzenekarának hangversenye. 8.45: „Nyári kabaré". Összeállitotta és rendezi: Hegedüs Tibor. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. Majd: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye.

Részletes rádió müsort vasárnapi rádiómellékletünkben közöltünk.

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényü, a legszebb szinekben, olcsó árban kapható

STERN festéküzletben
Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztoshatásu irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

TESTEDZES

A játékosok pihennek, a vezetőség müködik a Bocskayban

A nyári holt szezon meglehetős mozgalmas a Bocskay portáján, ami még nem volna baj. A baj azonban ott van, hogy ez a mozgalmasság kellemetlen ügyek tisztázásába merül ki, amelyek nem kis mértékben keserítik el az amugy is elégedetlen debreceni közönséget, akik közül a vérmesebbek már ellenclubot akarnak állitani a Bocskaynak.

Az athéni titkos mérkőzések miatt, amelyek a club bensejében is változásokat hoztak, tudvalevőleg augusztus 14-ig eltiltották a Bocskayt nemzetközi mérkőzések játszásától. A határozatot a Bocskay elnöksége sürgős beadványban támadta meg, mert az kibirhatatlan terhet jelentene az egyesületre. Az augusztus első két napjára, Ungvárra és 9-ére, Aradra lekötött mérkőzések elmaradása, különösen pedig az aradi meccs elmaradása esetére kikötött 200 dollár pönálé válságba sodorhatná a club anyagi helyzetét.

A sürgős beadvány hatására az itélet nem is jelent meg a hivatalos lapban, igy remélhetni lehet, hogy az itéletet a Bocskayra nézve kedvezően változtatják meg.

Nagyon kellemetlenül érintette a Bocskay elnökségét — éppen az erdélyi tura miatt — az a felelőtlen vállalkozás, amelyet egy debreceni sportember követett el a Bocskay nevével és egyes megtévesztett Bocskay játékosokkal. Szegedi nyirábrányi tisztviselő meghivta régi debreceni sportismerőseit egy kis kirándulásra. A kirándulókat, részben Bocskay, részben DVSC játékosokat, átvitte a megszállott Érmihályfalvára, akik a Bocskay nevében 5:2 arányban vereséget szenvedtek a gyenge helyi kombinálttól. A mérkőzésen Farkas, Molnár, Mooré, Markos és Varga vettek részt a Bocskayból, mig Teleky, aki szintén „kirándult", megtudva a készülőben levő eseményeket utközben, hazafelé fordult. Az elnökség a játékosokat fegyelmi elé állitja, Szegedi ellen pedig erélyes megtorló lépéseket tesz, sőt arról is van szó, hogy hitelrontás miatt feljelenti.

Augusztus 2-ig kell benyujtani a transferlistákat is, ami a Bocskaynál kiszivárgott hirek szerint tekintélyes lesz. Eddig öt játékos megtartása a biztos: Fábián kapus, Mooré fedezet, Markos, Vincze és Teleky csatárok. Marad természetesen Ormos is, mig a többiek transferlistára kerülnek.

Más verziók szerint Hubai és szélsőfedezeti posztra Mátéffy is megtartásra kerül és folynak a tárgyalások a visszavonulni szándékozó dr Fejér és a ferencvárosi Moharos végleges leszerződtetéséről. Egészen biztosat azonban majd csak a nyilvánosságra kerülő lista mond, mert addig mindennap történhetik változás.

A játékosok különben már szombaton befejezik a szabadságukat és megkezdik a tréninget a turamérkőzések előkészitésére. Vincze már bevonult és 150 önkéntes társával együtt a Pavillon laktanyában részesül katonai kiképzésben, ami kondiciójára csak kedvező hatással lesz. Ha a térde rendbe jön, akkor jobb lesz, mint az elmult esztendőben.

Vasárnap már Szegeden játszik osztályozót az Attila

A PLASz intézőbizottsága végre — az Attila ügyében hozott jogerős itélet után — kisorsolhatta az osztályozó mérkőzések időpontjait. Az első mérkőzés vasárnap lesz Szegeden, a második pedig egy héttel később Miskolcon. Ha a két mérkőzés nem hozna döntést, akkor augusztus 9-én Budapesten kerül sorra a döntő küzdelem.

A mérkőzések kimenetelére még jósolni sem lehet. Pillanatnyilag az Attila látszik győztesnek, bár ott is vannak bajok a csapat körül és a Bástya fiataljai sem adják meg könnyen magukat. A valószinü felállitások a következők:

Attila: Német, vagy Szemző—Vadász, Dankó—Szabó, Pogány, Bán—Pimpi, Nemes, Rudas, Sipos, Hajós.

Bástya: Benedek—Sirály, Emődi—Tóth, Kurunczy, Raffay—Koszta, v. Hernády, Körösi, Havas, Wahl, v. Harmath, Korányi II.

A tiszaparti uszók küzdenek a folyónélküli debreceniekkel a vizipoló bajnokságban

Szombaton és vasárnap tartják meg a kerületi bajnoki uszóversenyt

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A vizipoló a legujabb nemzeti sportunk. Mióta a magyar válogatott vizipólózók izgalmas csatákban a világ minden számottevő nemzetét legyőzték, azóta közkedveltségnek örvend ez az egészséges, élvezetes és rendkivül izgalmas sportág. A rádión keresztül nagyon sokan izgulták végig a franciák és németek ellen játszott mérkőzéseket, amelyeknek nagyarányu magyar győzelmei megszerettették a vizipolót.

A debreceni közönségnek most alkalma lesz izgalmas vizipólómérkőzéseket látni. Szombaton és vasárnap rendezi meg az uszókerület ezévi bajnoki versenyét a nagyerdei városi uszodában, ahol az uszószámokon kivül négy bajnoki vizipolómérkőzést játszanak le. A mérkőzéseknek az ad különös érdekességet, hogy a debreceniek, akik csak öt év óta rendelkeznek versenyszerü uszodával, szemben állnak a folyóvizzel rendelkező szolnokiakkal és sárospatakiakkal.

Az uszóversenyek is nagy mezőnyöket mozgatnak meg és mindegyik versenyszámban sok egyenlő tudásu versenyző indul, akiknek a küzdelme élvezetes sportot hoz.

Az uszók már több versenyen vettek részt és igy megfelelő formában jöttek a bajnoki versenyekre, ahol majdnem minden számban rekord döntésre van kilátás.

Az uszóversenyek három csoportositásban folynak le: széniorok, ifjuságiak és hölgyek. A legtöbb versenyzőt a DEAC vonultatja fel, de alig marad el ettől a DUE. A vidékről is számos egyesület teljes gárdával jön, ugy, hogy az egész kerület uszósportjáról tiszta képet ad a verseny.

A kerület legjobb versenyzői indulnak a háromnapos bajnoki tenniszversenyen

Debrecen, Szolnok, Nyiregyháza, Berettyóujfalu legerősebb gárdájával indul

A kerületi tenniszbajnoki verseny, amely pénteken, julius 24-én reggel kezdődik és vasárnap este fejeződik be, a tenniszsport kimagasló eseményének igérkezik. Már a nyitány igen izgalmas lesz, a verseny keretében pénteken délelőtt a Szolnoki Tisza Evezős Klub tenniszgárdája a DEAC csapatával játszik a tenniszcsapatbajnokságért és ez el is dönti a csapatbajnokságot. S ugyanakkor megkezdődik a bajnoki verseny is, amelyen Szolnok, Berettyóujfalu, Nyiregyháza, Debrecen legjobbjai vesznek részt. Gróf Nemes, Romek, Kovács, Mocsári, Kockáné Szolnok, Sterné, Fényesné, dr. Nadányi, Nyiri, Kovács Berettyóujfalu, Srenner, Burger Nyiregyháza és a DEAC, DTE, DVSC legjobb hölgy és férfiversenyzői. Minden számban erős, izgalmas küzdelem várható, ugy a férfi egyes, mint női egyesben, a vegyespárosban és férfipárosban. Külön izgalmas küzdelem lesz az ifjusági bajnokság, ahol a 18 éven aluliak küzdenek.

A verseny három napon át dé előtt és délután folyik s minden időben megtartják. Egyszerre több pályán is folyik majd a küzdelem. A győztesek és helyezettek értékes tiszteletdijakat, érmeket kapnak.

Bizonyos, hogy a tenniszverseny napjain ott ad majd találkozót egymásnak Debrecen egész uri társadalma, a tenniszsport egyre szaporodó közönsége is teljes számban ott lesz. Helyárak: napi jegy 1 pengő 50 fillér, vasárnap 2 pengő, a verseny összes napjaira szóló jegy 3 pengő.

—

Kijelölték a párisi uszó Európa-bajnokság magyar résztvevőit

Budapest, julius 22.

A Magyar Uszószövetség tegnap délutáni ülésén kijelölték azoknak az uszóknak a névsorát, akik a párisi európai uszóbajnokságra benevezned:

100 m-es gyorsuszás: Dr. Bárány István, Székely András.

400 m-es gyorsuszás: Vitéz Halassy Olivér.

1500 m-es gyorsuszás: Vitéz Halassy Olivér, Páhok István.

100 m-es hátuszás: Dr. Bárány István, Nagy Károly.

200 m-es melluszás: Hild Károly, Szabados László.

4x200 mes staféta: Bárány István, Székely András, Szabados László, Winnie András.

100 m-es hölgy gyorsuszás: Lenkey Magda, Mallász Margit.

100m-es hölgy hátuszás: Lenkey Magda, Mallász Margit.

400 m-es hölgy gyorsuszás: Tóth Ilonka.

4x100 m-es hölgy stféta: Lenkey Magda, Mallász Margit, Tóth Ilonka, Siposs Margit.

—

Debrecen tiszteletdija a tenniszversenyre. Debrecen város a Debrecenben szombaton és vasárnap rendezendő kerületi bajnoki tenniszversenyre Káplár Miklósnak egy képét ajándékozta tiszteletdijul.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. Pénzügyminiszter Ur 1302—1931. számu rendeletével ugy intézkedett, hogy julius hó 14., 15. és 16. napjain esedékessé vált, — és a bank szünnapok következtében teljesithetetlen adó és egyéb köztartozásokra vonatkozó befizetést, — julius hó 23. napjáig —, hátrányos következmények nélkül pótolni lehet. Ezen határidőig történő átutalásokat tehát ugy kell tekinteni a városi adóhivatalnak, mintha a befizetés julius 14., 15. vagy 16. napjain megtörtént volna — s az ilyen kiegyenlitéseknél sem adópótlékot, sem késedelmi kamatot felszámitani nem lehet.

Debrecen, 1931. julius hó 22.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Földmivelésügyi Miniszter ur rendelete alapján a vadászterületek birtokosainak és bérlőinek figyelmét a m. kir. Honvédség állatállományához tartozó jelentőkutyák oltalmazására, azzal hivom fel, hogy vadászszemélyzetüket az e tekintetben szükséges utasitásokkal lássák el.

A jelentőkutyák megfelelően idomitott kutyák, amelyek a vadállományt nem veszélyeztetik.

A jelentőkutyák ismertetőjelet is viselnek és pedig a jelentőnyakörvet, amely áll a bőrnyakóvból, a jelentőhüvelyből és a csörgőből, azonkivül 3 cm. átmérőtü éremalaku sárgaréz azonossági bárca van rajtuk, tehát elég távolságból felismerhetők.

Debrecen, 1931. julius 11.

Polgármester.

KIADÓ VÁROSI KISLAKÁS

A Hjnal-utcai bérház C földszint 1. szám alatti egy (kis) szobás lakás azonnal kiadó.

A szabadkézből való bérbeadás tárgyában városháza I. 35. szám alatt naponta 12—14 óra között lehet értekezni.

Polgármester

Lakása? kiadó?

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 30 fillér, hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3., I. em.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára

Élő vágómarhák, élő hussertések és sertéshus szállitása Ausztriába

Folyó évi julius 15-étől kezdődőleg élő vágómarhák, élő hussertések és sertéshus Ausztriába csak szállitási igazolvánnyal szállitható ki, ennélfogva a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet felhivja mindazokat az állattartó gazdákat (gazdacsoportokat) és állatkereskedőket (bizonyányosokat) akik illetve amelyek folyó évi julius 15-től kezdődően egyelőre folyó évi augusztus 15-ig élő vágómarhákat, továbbá élő hussertéseket szándékoznak Auszriába kiszállitani, hogy ezt a szándékukat az Intézethez (Budapest, V. Rudolf raktpart 6.) sürgősen jelentsék be. A bejelentésben megadandók: a kiszállitandó állatok darabszáma, a feladási állomás, a rendeltetési állomás, ugyszintén az osztrák átvevő cégnek (állatbizományos, husiparos stb.) neve és lakhelye, amelynek cimére a szállitmányt feladni óhajtják, végül a szállitás lehetően megközelitő időpontja. E bejelentések alapján a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet igyekezni fog a kivitelhez szükséges szállitási igazolványokat a gazdák, illetve a kereskedők részére a kivihető mennyiségek keretén belül biztositani és nekik a szállitási igazolványokat, a szállitásra vonatkozó szükséges utasitások megadása mellett, — idejekorán megküldeni. A végott sertések, illetve sertéshusnak Ausztriába való kivitele folyó hó 15-től kezdődően szintén szállitási igazolványokkal történik, miért is azok az exportőrök, akik a legközelebbi időben vágott sertéseket, illetve sertéshust óhajtanak Ausztriába kiszállitani, ezt a szándékukat — a kiszállitandó mennyiség és a szállitás tervbe vett ideiének közlése mellett — az Intézethez szintén haladék nélkül jelentsék be, hogy a szükséges iratokkal és utsitásokkal elláthatók legyenek. Felhivja a Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet a gazdákat és exportőröket, hogy csupán a tényleges szükségletet tul nem haladó mennyiségekre kérjenek engedélyt, annál is inkább, mert a kiadott szállitási igazolványoknak a felhasználását szigoruan ellenőrzik és az Intézetnek joga van ahhoz, hogy azt, aki a szállitási igazolványt nem rendelkezésszerüen használja fel, a későbbi szállitásokból kizárja.

—

1931. évi gyapjutermés

A mezőgazdasági termékek és termények értékesitési nehézségei a gyapjupiacot sem kiméltek meg és talán egyik mezőgazdasági termelvénynél sem érezhető az árcsökkenés és ezzel kapcsolatosan az üzletteretlenség olyan mértékben, mint a gyapjunál tapasztalható. A tavalyi évben a szakértők azt hirdették hogy elérkeztünk a gyapjuárak mélypontjához ami után már csak emelkedés következhet be, azonban sajnos, tévedtek.

A jövő pedig semmi biztató jelenséget nem mutat. A francia textilgyárak az állandó szrájkok miatt munkaképtelenek. A német txtilgyárak egymásután mennek tönkre. A fogyasztók vásárlóképessége csökkent, ugy hogy a mai helyzetből következtetve lényeges javulás a gyapjupiacon nem várható.

A budapesti gyapjuárverések irányitólag hatnak a magyar gyapjukereskedelemre, ezért ugy véljük, hogy a juhtenyésztő gazdákat érdekelni fogja az ez évi budapesti gyapjuárverés részletes eredményei.

A termelők körülbül ugyanannyi gyapjut küldtek fel az aukcióra, mint a mult évben. A mult évi 7272 zsák felkinált gyapjunak ugyanis fele, addig a most összegyüjtött 45.34 zsáknak háromnegyed része jött közvetlenül termelői kézből. A gyapjukereskedők kevés gyapjut vásároltak össze az aukcióra; a mult évi állandó árcsökkenés elkedveilenitette őket az üzlettől: sokan, ha volna is anyagi erejük — félreállnak és várják a rendes időket!

Az árverésre beküldtek 175 tételben, illetőleg 4534 zsákban 458.270 kgr. gyapjut.

Elkelt 88 tétel, 217.695 kgr. sulyban; ebből közvetlen gazdakézből származott 65 tétel 176.755 kgr. sulyval.

Az elért árak a következők:

AA gyapjak (27—35% rendemenettel) 1.05—1.40 pengőért.

A/AA gyapjak (26—34% rendemenettel) —.90—1.30 pengőért.

A/B gyapjak (26—35% rendemenettel) 0.75—1.21 pengőért.

Nagy meglepetést okozott, hogy gyapjutermelésünk nemzetközi ritkasága: a legfinomabb (AAAA) posztógyapju, nem kapott árajánlatot. Mi ennek az oka? Illetékes szakemberek szerint a kalapgyártás másik nyersanyaga: a nyulszőr, olyan hihetien mennyiségben és olyan potom áron fekszik, hogy a kalapgyárosok pillaratnyilag a gyapjut elhanyagolják. Hasonlóképen eladatlan maradt minden C, D, E tétel, tehát a cigája és racka gyapju, ami a durvább textil anyagok gyártásának átmeneti pangására vezetendő vissza. Természetes, hogy csak rövid átmeneti időről van szó; senkisem kételkedik abban hogy e gyapjufeleségek is rövid időn belül vevőkre találnak.

Általában az idei gyapjupiac tanulságaképpen leszögezhetjük azt, hogy gyapjutermelésünkben lényeges irányu változás nem megokolt. Gyapjutermelésünkben a főcélt az AA gyapjura helyezzük és ezt iparkodjunk előállitani, lehetőleg magas rendemenettel és hozzuk kellően szortirozva, gondosan zsákolva a piacra.

A buza és rozs 60-75 fillérrel olcsóbbodott a terménytőzsdén

A gabonatőzsdén ismét nagyon lanyha volt az irányzat. A tegnapi 40—70 filléres buzacsökkenést ma ujabb 60—75 filléres áresés követte nemcsak a buzánál, hanem a rozsnál is. Ez természetesen élénken foglalkoztatta a gagonatőzsde közönségét, csoportokban tárgyaltak a jelenlegi helyzetről és annak tudták be, hogy a malmok is csak aránylag mérsékelt buzamennyiséget vásároltak, amit a malmok viszont azzal kommentáltak, hogy nem tudnak elég mennyiségü lisztet külföldön elhelyezni.

A kinálat ezzel szemben sürgős a buzából, mert a gazdának pénzre van szüksége. Éppen azért, hogy a kereskedelem is bekapcsolódhassék az üzletbe, megfelelő kereskedelmi hitelek folyósitásán kivül igsürgősebbnek tartották volna ma is a határidőüzlet bevezetését, mert csak ebben az esetben lehetne vevő az arbitrázs.

A buzán kivül olcsóbbodott a zab is és pedig 50 fillérrel, mig a tengeri 5—10, az uj árpa 25 fillérrel volt drágább.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 12.35—13.55, 78 kg 12.50—13.70, 79 kg 12.65—13.85, 80 kg 12.80—14.00, ftiszai, fejérm. 77 kg 11.35—11.85, 78 kg 11.50—12.00, 79 kg 11.65—12.15, 80 kg 11.80—12.30, dtuli, pestv. 77 kg 11.10—11.65, 78 kg 11.25—11.75, 79 kg 11.40—11.90, 80 kg 11.55—2.05, bácskai 77 kg 11.35—11.85, 78 kg 11.50—12.00, 79 kg 11.65—12.15, 80 kg 11.80—12.30

Rozs: pestv. 9.25—9.50, egyéb rozs 9.25—9.50, zab I. 23.50—24.50, zab II 23.00—23.50, tiszántuli tengeri —.— egyéb tengeri 15.10—15.25, korpa 13.75—14.00, 8-as liszt 21.00—21.50, repce 21.00—21.75, Biborhere 30—31, lenmag I 26—27, lenmag II. 24—25, Vikt. borsó 19—20, expresszborsó 15—17, árpa (uj) 16.50—17.25, sz. répaszel. 8.50—9.00.

A budapesti és vidéki nagy- és kismalmok árjegyzései: 0gg 43—44, 0g 42—43, 2-es 41—42, 4-es 39—40, 6-os 36—37, 8-as 20—21.

Mag, erő- és szálastakarmánypiac fejhivatalos árjegyzése: Fehérhere 150—160, baltacim 30—32, mustármag 26—28, dió 125—132, konkoly 13—14, matáscsa 11—12, nf olajpogácsa 16—17, széna pr. 8.20—8.80, lucerna pr. 9.75—10.25, szalma pr. 3.80—4.20.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

—

Zürichi zárlat

Páris 20.17, London 24.96, Nowyork 514.75, Brüsszel 71.65, Milánó 26.90, Madrid 47.20, Amszterdam 207.30, Bécs 72.30, Szófia 3.725, Prága 15.24, Varsó 57.65, Budapest 90.025, Belgrád 9.095, uukarest 3.055.

—

Valutaárfolyamok

Angol font 27.75—27.95, Belga 79.50—80.00, Cseh korona 16.94—17.10, Dán korona 152.30—153.10, Dinár 10.08—10.16, Dolár 571.75—575.75, Francia frank 22.60—22.90, Hollandi forint 229.90—231.10, Lengyel zloty 63.85—64.25, Lei 3.41—3.45, Leva 4.12—4.18, Lira 29.90—30.20, Német márka 135.10—136.10, Norvég korona 152.50—153.30 Osztrák schilling 80.35—80.75, Svájci frank 110.95—111.65, Svéd korona 152.70—153.50.

—

Debreceni termény- és takarmányárak

Buza uj 10.50 és ó buza 11.50 és a boletta, Rozs 10.50, Árpa 14—14.50 Tengeri 14—16.00, Lucerna 9—10.20, Széna 6—8, Lóhere 7.50—8.00, Bükköny 7.00, Szalma 1.80—2.00, Uj krumpli 8—14.00. Szarnasmarha kg 50—60 fillér, Vörös borju 60—1.20 fillér.

—

Chicagói terménytőzsdezárlat

1931 julius 22.

	Mai zárlat cent bushel
Buza	
Julius	54.—
Otóber	54.—53.875
December	58.—57.875
Tengeri	
Julius	58.50
Október	51.875
December	45.—
Zab	
Julius	25.375
Október	26.50
December	24.125
Rozs	
Julius	35.75
Október	37.375
December	40.875

Dinnyetermelők figyelmébe

A dinnye és minden gyümölcs értékesitésének megkönnyitése végett a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhivja a dinnyetermesztő gazdákat és mindazokat, akik bármilyen gyümölcstermésse rendelkeznek, hogy termésüknek részben belföldi, részben a minőség kiválósága szerint külföldi értékesithetésének megkönnyitése céljából azonnal jelentsék be a pontos hely és cim megjelölésével termésük fajtáját, mennyiségét a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara Kertészeti Osztályához — Debrecen, Hunyadi-utca 5. szám alá.

Akinél, vagy ahol egy környéken többeknél nagyobb mennyiségü gyümölcstermés kerül eladásra, oda szakképzett csomagolók ládákkal együtt fognak kiszállani és a gyümölcsöt helyben veszik át; a kisebb mennyiségeket maguk a termelők adják vasutra. Minden gyümölcs a legjobb árt elérhető időben lesz értékesitve. A termelőt a bejelentés után azonnal tájékoztatja a Kamara.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY
városi birtokok bérbeadására

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező birtokok közül az 1931. év julius hó 28. napján délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében megtartandó árverésen az alábbiak fognak haszonbérbe adatni:

1932. év január 1-től számitandó 3 évi időtartamra a Téglaskert, Balogh Mihály-utcai 7 kat. hold 776 négyszögöl terü etü legelőbirtok.

1931. év október 1-től számitandó 3 évi időtartamra a volt Gugyori csárdához tartozó 28 k. hold 1197 négyszögöl területü birtok.

Ugyanez alkalommal bérbe fog adatni az 1932. január 1-től számitandó 3 évi időtartamra a Baromvásártéren gyakorolható étel- ital árusitás.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt (délelőtt 8—14 óra) a gazdasági ügyosztályban (I. em. 27. sz. megtekinthetők

Ez árverések eredménye ellen **ntó**ajánlatnak helye van

Polgármester.

Vásárok jegyzéke

Julius 22-én: Alsónémedi Lébény, Szentgotthárd (lóvásár nincs). Zalaegerszeg (sertésvásár nincs), Zomba. Kirakodóvásár: Bicske, Nagymaros.

Julius 23-án: Pátka, Pellérd.

Julius 25-én: Marcali (sertésvásár nincs), Türje (sertésvásár nincs), Marha- és sertésvásár: Szekszárd.

NAGYSZALLODA
„IMPERIAL"
GRAND HOTEL
Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.
1 perc a Keleti pályaudvartól.
Legmodernabb berendezésü elsőrangu családi szalloda. 152 szoba hideg-meleg folyóvizzel, központi fütéssel, telefonnal, elsőrendü olcsó étteremmel.
A lap igazolt előfizetői 20 százalék kedvezményben részesülnek

HIRDETMÉNY

Az 1931. évi 3600. M. E. számu rendelet 110. §-a értelmében foglalt rendelkezésekre utalással felhivja a városi adóhivatal a városban lakó és mezőgazdasági termeléssel foglalkozókat, hogy az 1930. évi gabonajegy szelvényeiket, — melyeknek értéke métermázsánként 3.— pengő, — 1931 augusztus hó 31. napjáig a városi adópénztárnál váltsák be.

Figyelmezteti a városi adóhivatal érdekelteket arra, hogy ezen határidő után az 1930. évi — 3 pengő értékü — gabonajegy-szelvények — boletták — értéküket vesztik.

Figyelmezteti a városi adóhivatal a város összes lakosságát arra, hogy a birtokukban levő, mult évi kibocsátású 3 pengő métermázsánkénti értékü gabonajegyét — ugyanezen határidőig — a postahivataloknál, megfelelő értékü uj gabonajegyekre becserélhetik.

A m. kir. postahivatalok csak olyan gabonajegyeket cserélnek be — ezen határidőig — amelyeknek szelvénye a gabonalevéltől elválasztva nincs, vagy el van ugyan választva, azonban a gabonalevél és a szelvény sorszáma egyező. Ezen határidő után a gabonajegyek értéküket vesztik.

Debrecen, 1931. julius hó.

Városi adóhivatal

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Jeligés hirdetések másfelé a alá esnek.

Levelezés

AROMÁS, zamatos kávét Király üzletében vevő előtt örökölik. Dégenfeld-tér 11.

Magánnyomozó-iroda

válóperes, — házassági, üzleti, — magán, — bünügyekben vidéken is nyomoz, megfigyel, informál. Attila-tér 6.

Állást kereső nők

Mosást

háznál is elvállalok. Arboszlói ut 2. özv. Berkiné. 286

Elsőrendü

varrónő vidékre ajánlkozik. Ajánlatot „Megjöttek az őszi divatlapok" jeligére a kiadóba kérek. 506

Fiatal

árvaleány kitünően főz, varr, elmenne házvezetőnőnek, házikisasszonynak. Hajduböszörmény, Gyár utca 48. 531

Betölthető állás nőknek

Varrni tanuló

leányok felvétetnek — Stamph női szabó. Kossuth 18. 520

Fiatal

szoptatós dadát azonnalra alkalmaz. Kendéné. Rákóczi utca 17. 313

Keresek

jó munkás házi varrónőt. Nyilastelep, Béke utca 16. szám. 308

Dajkát

azonnalra keresek. — Szent Anna utca 48. sz. Szilágyi. 299

Állást kereső férfiak

Vizsgázott

erdőőr uradalomba ajánlkozik. Cim: Debrecen, Kishegyesi ut 8. Vámház. Vajda Imre. 312

A bank-

és jelzálogüzletben hosszabb gyakorlattal biró 10—12.000 pengővel rendelkező agilis fiatal ember vezető álláshoz juthat. Cim a kiadóban. 294

Érettségizett

középkoru iparos azonnali belépéssel irodai pénzbeszedői, raktárnoki vagy ezekhez hasonló alkalmazást keres Debrecenben és környékére, vagy gazdaságban minden elfogadható fizetésért. Szives megkereséseket „Szerény igényü" jeligére a kiadóhivatal továbbit. 385

Gyors- és gépiró

ideiglenes munkára felvétetik. Reichmann Vilmos, Széchenyi utca 22. 311

Kiadó lakás

Kiadó

háromszoba, előszoba, konyha, spájz, elegáns lakás, az egyetem mellett. Gróf Nádasdy-u 1. szám — Nyulas —, a Poroszlai-ut végén. 455

Két,

esetleg háromszobás lakás kiadó — villányos megállóhoz közel. Károly Ferenc József ut 54. 493

Kiadó

2 szoba, konyha, speiz augusztus 1-re. Rothermere u. 8. 496

Utcai

pince lakás kiadó. Mester utca 29. 4696

2 utcai szoba

melékhelyiségekkel — pince szoba kiadó. Mester utca 31. 498

Egy

szobás lakás kiadó, — esetleg butorozva is. Miklós utca 17. 285

Egy

szoba, konyhás lakás — augusztus 1-re kiadó. Pereces utca 18. 492

Két

szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó Csillag utcán. Értekezni Nagy Katica hölgyfodrász, Kossuth utca 11. 469

Orvosi

rendelőnek vagy magánlakásnak fényes ötszobás fő dszinti utcai lakás kiadó. Arany János 20. 288

Kétszobás

lakás előszobával — augusztus elsejére kiadó. Darabos u. 21. 291

Kiadó

6 szobás, terraszos prima modern utcai lakás egyszerre utcában. Értekezni Gorové ügyvédirodában, Piac utca 81. 510

3 utcai

szoba melékhelyiséggel kiadó minden órán. Mester utca 31. 548

A Nagy Árnyék utja

Irta: MARSCHALKÓ LAJOS

55

— Négy kis pergament, — mondotta Herta. Négy embert öltek meg miattuk.

— Az ötödik darab Bieleknél van! — mondta rá Tábori.

— Most már megmondhatom, — mosolyodott el Williamsohn —, hogy a hatodik pedig itt van nálam.

— De hiszen azt mondta, hogy valami angol bank safejében van.

— Igen. Mondani olykor sok mindent mond az ember. A hatodik képet azonnal előre küldtem Budapestre. Elvégre, páncélszekrények vannak itt is. Ma reggel aztán, mikor ide jöttünk, bementem a bankba és bemondtam a jelszót. Azt, amit Thompson ki akart csikarni tőlem. Ha vissza gondolok a történtekre, el kell ismernem, hogy sokat dolgozott érte. Pedig a saját fejétől is rájöhetett volna.

— Tudják, mi volt a jelszó?

— Sidi el Akkar! — felelt rá Tábori a világ legtermészetesebb hangján.

— Ami azt is jelenti, — vette át a szót Herta grófnő —, hogy mégis csak igaza volt Maratti Mesternek: néha a legegyszerübb dolgokra sem jön rá az ember.

XLI. FEJEZET.

Időközben Herta inasa előkéritette Bieleket is. A szerencsétlen még mindig a rendőrségen ült. Nem mert kimozdulni a főkapitányság épületéből. Erőszakkal kellett elhozni Herta palotájába.

Kint az utcán ujabb rendkivüli kiadást üvöltött a rikkancsgárda, s Budapest szinte hisztérikus mohósággal vetette rá magát Tábori tudósitására, amelyben leleplezte a gyilkosságokat és megirta a pergamentek megtalálásának történetét.

Bent, a Héthársy palota kék szalonjában pedig egy rongyos, éhes munkanélküli zokogott az örömtől.

— Egy hét mulva megyünk vissza Sidi el Akkarba! — mondta az angol.

— Bielek gazdag lesz! Bielek aranytálból eszik aranyfácánt. Arany serlegből iszik aranybort. Gyémántból épittet palotát. Bielek husz eszik! Háromszor naponta husz! — hörögte rá az őrült. Mindnyájan gazdagok leszünk.

Héthársy Herta lopva Tábori arcát figyelte. László ott állt az ablaknál. Nézett ki a villanyfénybe boruló utcára. Vagy talán nem is oda. Messzebbre. A holnap elébe. Mikor már elmulik minden, ami van. Elpihen a hajsza izgalma és jönnek ujra a szürke, egyforma hétköznapok. S valaki elindul Napkelet felé az arany város arany kincseiért. S Herta szivét is összeszoritotta az a nagy szomoruság, amely ott tükröződött Tábori arcán.

— László! Mi történt magával? — kérdezte.

Tábori felrezzent, Williamsohn pedig, aki figyelmes lett a jelenetre, oda fordult feléjük:

— Lám, lám! Éppen a legfontosabbról feledkeztünk meg. A mi kedves barátunkkal még számadásunk van.

— Azt hiszem, én már befejeztem a feladatomat, — mondta csendesen Tábori László.

— Ugy van! Azonban még egy kérésünket teljesitenie kell, — bólintott rá Williamsohn. — Itt, ebben az arany tárcában most már hat kis pergament szelet van. Ugy vélem, hogy legalább egy azt illeti meg, akinek köszönhetjük mind a hatot. Fogadja el tőlünk.

Tábori László nemet intett a fejével:

— Mi nekünk, ujságiróknak az a sorsunk: dolgozni, küzdeni másokért. Minket megsért és megaláz a hála, mert nem szoktunk hozzá.

Az angol rosszalólag csóválta a fejét:

— Nem értem Önt!

— Mindegy, — legyintett Tábori. Különben is ezek fölött a papirok fölött Önök nem is rendelkeznek. Az arany város kincse azoké, akik megtalálták.

— Ellenkezőleg. Mi ott, a Vörös Sivatag szélén, azon az alkonyaton, mikor utoljára láttam Héthársy grófot, abban egyeztünk meg, hogyha valaki meghal közülünk, az ő része fölött ketten rendelkezünk. A gróf ur, meg én. — Miután Héthársy Sándor meghalt, helyébe lépett Herta kisasszony.

Herta szólni akart, de az angol folytatta:

— Halmay Elemérnek nem voltak hozzátartozói. Nem maradtak rokonai. Nos, én azt szeretném, ha helyére belépne Ön, akinek mindent köszönhetünk.

Tábori ujra csak nemet intett.

— Nem lehet!

Herta elmosolyodott egy kicsit, aztán Tábori karjára tette a kezét.

— Mielőtt véglegesen válaszolna, én is akarok mondani valamit. Az urak azonban el fogják nézni, ha ezt csak négyszem közt mondom meg Táborinak. Remélem, most már Strasser kapitány urnak sincs kifogása ellene.

A rendőrtiszt kényszeredett mosollyal bólintott hozzá, hogy Herta magával vigye Táborit a másik szobába.

Tóth Pista kissé értelmetlen arcat vágott a beszélgetéshez.

— Mindig mondtam, hogy az én barátom egy kicsit hóbortos, — fordult a rendőrtiszt felé. A huszadik században nincs már olyan bolond, aki megsértődjék, ha egy vagyont kinálnak neki. A nevemben például megmondhatná kapitány ennek a derék angliusnak, hogy nem minden magyar ember ilyen tökfilkó. Én például egyáltalán nem fogok aprehendálni, ha kiutalja azt a félhordó keleti gyöngyöt.

Az angol elkacagta magát.

— All right! Nyugodt lehet, hogy meg fogja kapni.

Ebben a pillanatban kinyilt az ajtó. A küszöbön ott állt Tábori és mellette Hertha. Csupa láng volt az arcuk. Csupa tüz a szivük.

— Nos, a válasz? — kérdezte Willamsohn.

Herta felelt rá:

— Tábori László nem fogadja el az ajánlatot, kapitány ur.

— Nem pedig azért, — vette át a szót Tábori —, mert sokkal nagyobb kincset kaptam ma este. Kincset, amely semmi más . . .

— Mint a Herta grófnő keze! — kiáltott fel az angol.

— Ugy van! — mondotta meghatottan Herta.

Tábori pedig csak belenézett a leány ragyogó szemébe és azt mondta:

— Ennél többet nem adhat senki! Hiszen két ilyen fényes gyémántja, — ismerje be, kapitány ur —, nincs annak a hatalmas török szultánnak sem. (Vége.)

Három
szobás, fürdőszobás, — komfortos utcai lakás szép ...varban kiadó — augusztusra Mester u 29. Értekezni 3—5-ig 4689

Kiadó
augusztus 1-re gyönyörü, modern 5 szobát pótoló 3 szoba és 1 kabinettes nagy lakás, fürdőszoba mellékhelyiségekkel évi 1900 pengőért, prima, garzonlakás (két modern szoba terasszal) havi 70 pengőért. Péterfia 48. Értekezni emeleten. 510

Egy
szoba, konyha minden órán kiadó. Honvéd u. 14. szám. 547

Utcai
két szoba, előszoba, — konyha, kamara, mellékhelyiségekkel kiadó — augusztus 1-re. Bötvös utca 6 szám. 517

Olcsón
kiadó utcai háromszobás, fürdőszobás modern lakás, tisztán festve, rendbehozva augusztus 1-re. Csokonai u 44. 4475

Kiadó
két szoba, előszoba, — konyha, speiz, 500 kvadrát szőlő, gyümölcs vetemény terméssel. Aki 2 évre kiveszi, az idei termést ingyen kapja Az egész 55 pengő havonta De olyannak, aki tud és szeret fizetni. Jerikó 11. 159

Pince szoba,
konyha augusztus 1-re kiadó. Cegléd utca 14. 528

Ispotály utca 7.
alatt — ujból festett — két szoba, előszoba, — konyha, bérbadó. 537

Egy
szoba butor olcsón eladó. Busi utca 20.. — Kerékgyártó Mihály. 546

Kiadó
egy szoba, konyhás udvari lakás. Batthyány u 7. 534

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz házaspárnak. Homok utca 31. 533

Kiadó
lakás Diószegi ut 3., a dohánygyári villamos megállóval szemben. — Barla ház. 540

hall, fürdőszoba, előszoba kiadó augusztus elsőre. Csapó 59. 543

2 udvari
szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó. Mester utca 29. 541

Háromszobás
lakás Batthyány 14. sz. alatt kiadó. 4703

Négyszobás
utcai lakás augusztus 1-re kiadó. József kir herceg u. 41. 14

Két
szoba és mellékhelyiségekből álló lakás Batthyány utca 16. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezhetni az utcai lakásban 295

Négyszobás,
fürdőszobás, komfortos lakás augusztus elsejétől kiadó. Gyönyörü virágos udvar. Rákóczi utca 8. 533

Egy szoba
konyha, kamara augusztus 1-re kiadó. Budai Ézsaiás utcából nyiló Tarr utca 3 szám. Tiszta udvar és csendes 526

Butorozott szoba

BUTOROZOTT
udvari kis szoba kiadó Ispotály u. 13. sz

Különbejáratu
csinosan butorozott utcai szoba magános uriembernek kiadó. Rákóczi utca 52. LN

Butorozott
szoba, konyha kiadó József kir. herceg utca 35. Keresztépület balra. V3

Különbejáratu
két utcai szoba butorral vagy anélkül egyenként is kiadó. Püspöki palota I. 38. 407

Egy
vagy két butorozott szoba kiadó, esetleg el átással. Piac u. 43. I emelet 2. 532

Butorozott
szoba kiadó. Ajtó utca 18. szám. 303

Kiadó
szépen butorozott kü ön bejáratu utcai szoba. — Batthyány utca 5. 535

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával kiadó 1 vagy 2 személy részére. Varga utca 6. 552

Lakás és szoba kereslet

5—6 szobás,
esetleg 4 szobás uri lakást minden komforttal keresek augusztus 1-re Ajánlatot a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek „Lakás" cimen 185

Különbejáratu
csinosan butorozott szobát keresek a központban, fürdőszoba használattal. Ajánlatot „Állandó" jeligére a Debreceni Ujság kiadójába kérek 390

Október
vagy november 1-re kétszobás különálló lakást, hol baromfi-, sertés- és tehéntartást eszközölni lehet, keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Október" jeligére. 542

Teljes ellátás

Hajdu...
...vógyfürdőn Suba penzióban kényelmes szobákat, elsőrendü ellátást olcsón kaphat. L ruzugban. 211

1—2 uri
...yermeket ...ra felvállal a Bocskay kertbe uri család. Cim a kiadóba. 4552

Dóczi és Svetits
intézet közelében teljes ellátással elfogadok 2 középiskolás tanulólányokat. Cim a kiadóban. 137

Oktatás

Tanitás
Kovács István tanár — (Károly Ferenc József ut 26/b) elfogad tanitásra középiskolai fiu- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is 4422

Ajánlat

KIRÁLY kávéi mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. szám.

Szoboszlói
gyógyforrásviz megrendelhető Boldogfalva utca 3. Telefon 6—58 Asztalos.

Sárosy Antal-féle
cserépgyárban a cserepet legjutányosabban be lehet szerezni. Haidu szovát. 4648

Szemüvegek,

...mérők, látszerek legolcsóbban **Paulo** vésnök bélyegzőkészitő és látszerkereskedőnél, Batthyány u 22. 3847

Napszivott
ruhákat festek minden szinre felelősséggel. — Gal'értisztitás magas fénnyel 7 fillértől — Libándi, Péterfia 4. 86

Istálló
12 lóra, kocsiszin, kamara, szénapadlás és pince azonnalra is kiadó Hatvan u 27. 4546

Parkirozások
...ózsaoltványok mindenféle virágpalánták, virágzó cserepes növények jutányosan kaphatók — Takarékossági könyvnathavi hitelt nyujt Ifj. Abel Aladár müker tésznél, Széchenyi ut 14 1877

Borotválás 16,
hajnyirás 20—30, ondolálás 60, manikür 80 fillér Wesselényi utca 111 Szikszay. 4491

GRAMOFON
csinos táska gép, 24 drb sláger lemezzel, egy jókarban levő „Blücher" kerékpár hiheteten olcsón! Megtekinthető délután 6—8ik. Malomköz 3. 296

Gyengélkedő
urinő vagy esetleg öreg ur gondozását elvállalnám. Cim a kiadóban. 527

Eladó ingóság

Eladó!
alig használt His Masters Voice koffer gramafon 14 lemezzel 120 pengőért eladó. Megtekinthető naponta fél 7-től 8 ig és vasárnap délelőtt. Säntha Imre Magoss György-tér 13 fsz. 4531

Eladó
ócska tégla, cserép, fa, deszka Erzsébet utca 42 szám. 508

Kard eladó
Homok utca 72. 474

Irógép,
alig használt, modern, olcsón eladó. Kálvin-tér 3. szám. Sapkaüzlet 309

Eladó
porszivógép, könyvszekrény, álló iróasztal, likör dohányzószekrényke, tükör mozsdó. Darabos u. 7. 544

Egy
zongora eladó. Cim a kiadóban. 551

Üzlet, mühely, raktár

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac-utca) 70 szám alatt. — Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 516

Egy
vidéki, régen fennálló, nagy vevőkörrel biró, jómenetelü füszerüzlet modern berendezéssel — ugy rőfös, mint füszernek. üzletben dohánydenaturált szesz engedély van, — tőkehiány miatt áruval együtt hosszabb időre haszonbérbe kiadó. Üzlethez szobát, konyhát adok — adóba kérek. 305

Butorok

Gyermek vaságy
jó karban é s egy cép ágbla olcsón eladó. — Csonka utca 5. szám 388

Ebédlő,
háló minden elfogadható áron sürgősen eladó. — Aranv János u. 59. 297

Modern
ebédlőberendezés, különféle butorok, fürdőkád, csillárok eladók Bethlen u. 40. 293

Autó motor, kerékpár

Eladó
kitünő állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses csukott, személyautó. Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdaság Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Személyautó
fuvarozást legjutányosabban vállalok Szoboszlóra 6 személynek 12 pengő. Telefon 3—47 406

Kerékpárok
használt, de kitünő állapotban igen olcsón eladók kedvező részlet fizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi Hatvan utca 58. 446

Eladó ház

Baromfitenyésztésre
kiválóan alkalmas családi ház óriási telekkel olcsón eladó. Értekezhetni Bötvös-utca 59. 441

Emeletes
ház, parkiozott udvarral orvosi müintézetnek — vagy más célokra kiadó. Cim a kiadóban. 287

Forgalmas
utvonalon vendéglővel üzletekkel, lakással, modern ház e adó Kedvező feltételek mellett. Böszörményi ut 173. 526

Eladó ház
8 lakással, villany, viz, jóvizü kut, évi jövedelem 2000 pengő, eladó. József kir herceg utca 65. 422

Eladó
telepi uj ház, 2 szoba, konyha, kamra, verenda, jó vizü kut. Ára 5500 pengő, mely 1500 pengővel részletre megvehető. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 545

Öt szobás,
minden kényelemmel ellátott modern, uri villa, igen előnyös ár mellett eladó. Tisztviselő telep, Földi utca 4 539

Kondor utca 3.
alatt 3 szoba, előszoba, konyha, pince és mellékhelyiségei, 620 négyszögöl szőlő, gyümölcsössel 6700 pengőért — részletfizetésre eladó. Tulajdonos Szent Anna 4 536

Kereslet

Magános özvegy
uriasszony szolid, szerényebb igényü urinőt lakótársnak keres. Cim a kiadóban. 4484

BUZAALJAT,
kölest, repcealjat ugy kisebb, mint nagyobb tételben veszek. Apafi-utca 20 4419

Fényképezőgépet
6x9-es, esetleg 9x12-es nagyságban megvételre keresek, csak jó gépekre reflektálok. Molnár Mária fotóüzlet, — Batthyány u 10. 184

Boroshordót
veszek — Ár, nagyság közlendő. Klement, jégszekrénygyár, Piac utca 42. 302

Lehetőleg
kereskede mi szellemmel rendelkező ur vagy hölgy, évek óta fennálló előkelő üzlethez 8—10 ezer pengővel társul keresetik. Bővebb felvilágositást nyujt Arany János utca 56. szám. — Tribon kereskede mi iroda. 547

Trágyát
ingyen kiszállitok Értesitést kérek telefon 8—44. vagy Simonffy utca 59. szám alá. 550

Birtok bérlet

366 hold
jó részben fekete homok birtok Debrecen határszélén haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Széchenyi u. 45. 520

Eladó föld

Legjobb tőkebefektetés!
Parcellázásra is alkalmas 3000 öles telek a Miklós utca végén nagy gyárépülettel rendkivül olcsón eladó Értekezhetni dr Juhow Jenő ügyvédnél, Szent Anna u. 10. 518

Eladó
72 katasztrális hold föld az Elepen Értekezhetni Bethlen utca 54. kb.

Ianyas ingatlan
2 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi vetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1873

Eladó
6 hold prima minőségü kismacsi szántóföld. — Kunkli, Bészler és Dávidnál. 298

535 négyszögöl
szőlő gyümölcsös, cserepes téglaépület, szoba, konyha, veranda, eladó. Hatvan utcai kert. — Gyepüsor 23. 421

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomda vezető: VARGA ENDRE.